

Karelia-ammattikorkeakoulu
Tradenomi, liiketalous (AMK)

Joukko-, leasing- ja factoringrahoituksen kehitys viimeisen kymmenen vuoden aikana

Sofia Eronen

Opinnäytetyö, toukokuu 2022

www.karelia.fi

OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2022
Liiketalouden koulutus

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
+358 13 260 600 (vaihde)

Tekijä(t)
Sofia Eronen

Nimeke
Joukko-, leasing- ja factoringrahoituksen kehitys viimeisen kymmenen vuoden aikana

Tiivistelmä

Opinnäytetyön aiheena on joukko-, leasing- ja factoringrahoituksen kehitys viimeisen kymmenen vuoden aikana. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, mitä rahoitusvaihtoehtoja yritykset voivat käyttää ja miten eri yritysmuodot voivat hyödyntää niitä parhaiten. Lisäksi opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia pohjoiskarjalaisten yritysten rahoitusvalintoja, niiden käyttötarkoituksia ja sitä, minkä vuoksi ne ovat päätyneet käyttämään tiettyä rahoitusmuotoa. Rahoitusmuotoja lähestytään yrityksen näkökulmasta ja tutkimuksessa esitellään vertailun avulla rahoitusmuotojen käytön laajuutta yrityksissä.

Opinnäytetyö toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena. Tutkimusmenetelmäksi valikoitui kyselytutkimus ja tutkimusaineisto kerättiin Webropol-ohjelmalla tehdyllä kyselylomakkeella. Kysely jaettiin 1100 Pohjois-Karjalan alueella toimivilla yrityksille sähköpostitse. Vastauksia saatiin 38 kappaletta. Tulokset analysoitiin Excelin sekä Webropol-työkalujen avulla. Tulosten havainnollistamisessa on käytetty taulukoita ja kaavioita.

Kyselytutkimuksen tuloksista voitiin todeta, että leasing oli käytetyin rahoitusmuoto Pohjois-Karjalassa verrattuna joukko- ja factoringrahoitukseen. Monet pohjoiskarjalaiset yritykset eivät olleet käyttäneet mitään näistä kolmesta rahoitusmuodosta. Tuloksista voidaan myös päätellä, että pohjoiskarjalaisten yritysten käyttämät rahoitusmuodot vastaavat yleisesti Suomessa vallitsevaa kehitystä leasingin ja joukkorahoituksen suhteen. Pohjoiskarjalaiset yritykset käyttävät vähän factoringrahoitusta verrattuna Suomen tasoon yleisesti. Kyselytutkimuksen vastausten vähäisyyden vuoksi tutkimuksen tuloksia tulee tulkita kriittisesti.

Kieli
suomi

Sivuja 45
Liitteet 1
Liitesivumäärä 4

Asiasanat
joukkorahoitus, leasing, factoring, yritysrahoitus

THESIS
May 2022
Degree Programme in Business Economics

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
FINLAND
+ 358 13 260 600 (switchboard)

Author (s)
Sofia Eronen

Title
Development of Crowdfunding, Leasing and Factoring over the Last Ten Years

Abstract

The thesis discusses the development of crowdfunding, leasing, and factoring financing during the last ten years. The purpose of this thesis was to find out which financing options companies can use and how different types of companies can make the best use of them. In addition, the aim of the thesis was to study the financing choices of North Karelian companies, the purposes of financing and why the companies have decided to use using a certain financing method. Financing methods are approached from the company's point of view, and the study uses comparisons to show the extent to which companies use different financing methods.

The thesis was carried out as a quantitative study. A survey was chosen as the research method and the research material was collected using a questionnaire made with the Webropol program. The survey was distributed by e-mail to 1,100 companies operating in the North Karelia region. Altogether 38 responses were received. The results were analyzed using Excel and Webropol tools. Tables and graphs have been used to illustrate the results.

The results of the survey showed that leasing was the most common form of financing in North Karelia compared to crowdfunding and factoring. Many North Karelian companies had not used any of these three financing methods. It can also be concluded from the results that, in terms of leasing and crowdfunding, the forms of financing used by North Karelian companies generally correspond to the prevailing development in Finland. Companies in North Karelia use factoring financing less than the Finnish companies in general. Due to the limited number of responses to the survey, the results of the survey should be interpreted with caution.

Language
Finnish

Pages 45
Appendices 1
Pages of Appendices 4

Keywords
crowdfunding, leasing, factoring, corporate finance

Sisältö

1	Johdanto	5
1.1	Aihe	5
1.2	Työn tavoitteet ja aiheen rajausta	5
1.3	Tutkimusmenetelmät	6
2	Yritysrahoitus	6
2.1	Rahoitusmarkkinat	6
2.2	Rahoitusmuodot	8
2.3	Yritysrahoituspäätös	10
2.4	Oman pääoman ehtoinen rahoitus	10
2.5	Vieraan pääoman ehtoinen rahoitus	12
2.5.1	Vieraan pääoman vipuvaikutus	12
3	Joukkorahoitus	13
3.1	Sijoitus- ja lainamuotoinen joukkorahoitus	13
3.2	Joukkorahoituksen historia	14
3.3	Joukkorahoituksen mahdollisuudet	15
3.4	Joukkorahoituksen riskit	15
3.5	Joukkorahoituksen kehitys 10 vuoden aikana	16
3.6	Joukkorahoituksen lainsäädäntö ja verotus	19
3.6.1	Joukkorahoituslaki saajan näkökulmasta	20
4	Leasing	22
4.1	Rahoitusleasing ja käyttöleasing	22
4.2	Leasingin mahdollisuudet	22
4.3	Leasingin riskit	23
4.4	Rahoitusleasingin kehitys 10 vuoden aikana	23
4.5	Leasingrahoituksen lainsäädäntö ja verotus	25
5	Factoringrahoitus	28
5.1	Factoring ja laskujen myyminen	28
5.2	Factoringin mahdollisuudet ja riskit	28
5.3	Factoringrahoituksen kehitys 10 vuoden aikana	29
5.4	Factoringrahoituksen lainsäädäntö	30
6	Tutkimusmenetelmät	31
6.1	Tutkimusmenetelmien valinta	31
6.2	Kohderyhmä	32
6.3	Hyvä tutkimustapa	33
7	Tutkimustulokset	33
7.1	Yritysten perustiedot	34
7.2	Yritysten käyttämät rahoitusmuodot	36
7.3	Rahoituksen käyttötarkoitus ja syyt	40
8	Pohdinta	41
8.1	Työn toteutus ja saadut tulokset	41
8.2	Menetelmät ja luotettavuus	43
8.3	Jatkotutkimus ja kehitysideoita	44
	Lähteet	46

Liitteet

Liite 1 Kyselylomake

1 Johdanto

1.1 Aihe

Yritykset tarvitsevat rahoitusta eri elämänkaaren vaiheissa. Yritystä perustettaessa tarvitaan pääomaa liiketoiminnan aloittamiseksi. Pääoma voidaan hankkia omasta takaa tai hankkia vierasta pääomaa esimerkiksi pankkilainan muodossa. Pääomasijoittajat saattavat olla mahdollisia rahoittajia yritykselle, jolla on kasvupotentiaalia ja sen liikeidea on kehityskelpoinen.

Suurilla yrityksillä sekä pörssiyrityksillä on enemmän rahoitusmahdollisuuksia, ja ne pystyvät valitsemaan millaista rahoitusta haluavat käyttää. Pienillä yrityksillä vaihtoehdot ovat rajallisempia, mutta ne pystyvät hyödyntämään erilaisia avustuksia ja tukia. Yritysrahoitus tulee olemaan aina osa yrityksen eri kehitysvaiheita esimerkiksi tuotekehityksessä, toiminnan ylläpidossa ja liiketoiminnan kasvattamisessa.

Opinnäytetyön aiheena toimii joukko-, leasing ja factoringrahoituksen kehitys viimeisen 10 vuoden aikana Suomessa. Työssä käydään läpi yritysrahoituksen perusteet ja sen jälkeen syvennytään tarkemmin näihin kolmeen rahoitusmuotoon, niiden kehitykseen sekä tarkastellaan niitä lainsäädännön näkökulmasta. Työn avulla haluan kertoa yritysrahoituksesta sekä esittää yrityksille mitä erilaisia rahoitusvaihtoehtoja on tarjolla.

1.2 Työn tavoitteet ja aiheen rajaus

Työn tavoitteena on tuottaa yrityksille tietoa joukko-, leasing- ja factoringrahoituksesta. Tarkoituksena on myös selvittää miten nämä rahoitusmuodot ovat kehittyneet Suomen rahoitusmarkkinoilla viimeisen kymmenen vuoden aikana. Tavoitteena on myös tutkia, onko kehityksen trendi Pohjois-Karjalassa sama kuin muualla Suomessa.

Työssä keskitytään joukko- leasing ja factoringrahoitukseen. Muut rahoitusmuodot käydään vain yleisesti läpi. Aihe on rajattu niin, että rahoitusmuotoja tarkastellaan yrityksen näkökulmasta. Opinnäytetyön tavoitteena on antaa lyhyt kuvaus näistä kolmesta rahoitusmuodosta, niiden käyttötarkoituksista sekä selvittää niiden tuomat mahdollisuudet ja riskit.

1.3 Tutkimusmenetelmät

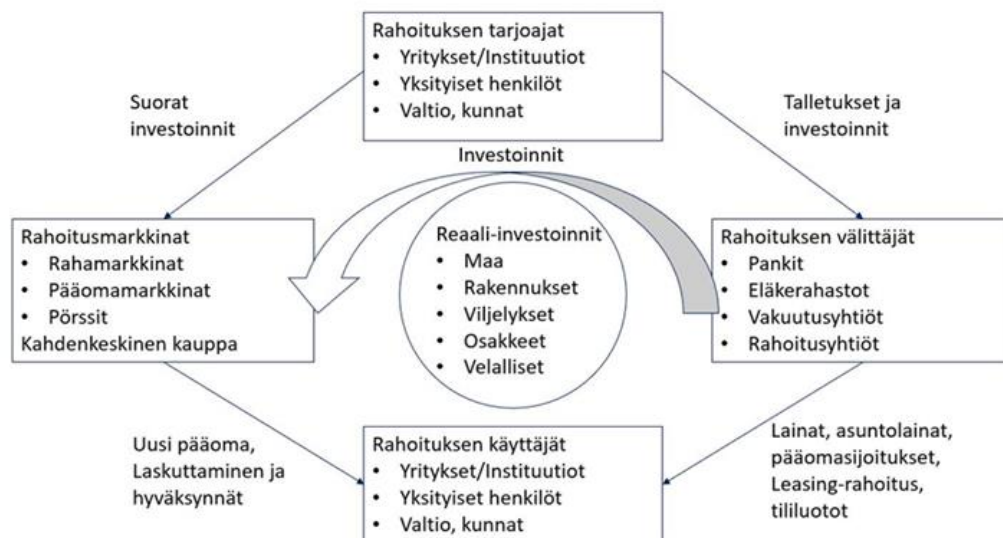
Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena. Tutkimusmenetelmäksi valitsin kyselytutkimuksen. Kyselytutkimuksessa kartoitettiin Pohjois-Karjalaisten yritysten käyttämiä rahoitusmuotoja ja niiden käyttötarkoituksia. Kyselylomake sisälsi monivalintakysymyksiä sekä avoimia kysymyksiä. Avointen kysymysten avulla yritykset pystyivät halutessaan tarkentamaan rahoitusmuodon käyttötarkoitusta ja sitä, miten kyseiseen rahoitusmuotoon on päädytty. Kyselytutkimus on toteutettu Pohjois-Karjalan Yrittäjät Ry:n avustuksella. Kyselylomake jaettiin tutkimusluvan antaneille yrityksille sähköpostitse.

2 Yritysrahoitus

2.1 Rahoitusmarkkinat

Martikainen ja Vaihekoski (2015, 16) kuvaavat rahoitusmarkkinoita kohtaamispaikkana, jossa rahoituksen tarjoajat ja rahoitusta tarvitsevat tahot tapaavat (kuvio 1). Niskasen ja Niskasen (2013, 22) mukaan rahoitusmarkkinat voidaan jakaa rahamarkkinoihin ja pääomamarkkinoihin. Rahamarkkinoilla tarkoitetaan lyhytaikaisen rahoituksen markkinoita, jossa käydään kauppaa. Tällaista kaupankäyntiä käyttävät muun muassa pankit ja rahoituslaitokset. Pääomamarkkinoilla puolestaan tarkoitetaan pitkäaikaisen rahoituksen markkinoita, jossa käydään kauppaa arvopapereilla. Pääomamarkkinoilla hankittava rahoitus voi olla vieraan pääoman ehtoista tai oman pääoman ehtoista (Niskanen & Niskanen 2013, 23–24). Kuviossa 1 on kuvattu, miten rahoitusmarkkinat toimivat.

Suomessa pitkäaikaisen rahoituksen markkinat ovat pääasiassa olleet pankki-keskeiset ja tämän takia yritysten hankkimasta vieraasta pääomasta suurin osa on tullut pankeilta. Vuosien mittaan Suomen pääomamarkkinat ovat muuttuneet markkinaperusteisempaan suuntaan eli arvopapereiden kauppa on yleistynyt keinona hankkia oman pääoman ehtoista rahoitusta. Kun asiaa tarkastelee pidemmällä aikavälillä yritysten ulkoisen rahoituksen hankinnan kannalta, on arvopaperimarkkinoiden merkitys melko pieni. Pankkien ja vakuutusyhtiöiden lisäksi erilaiset valtion ja kuntien erityisrahoituslaitokset myöntävät yrityksille rahoitusta. (Niskanen & Niskanen 2013, 23–24, 41.)

Kuvio 1. Rahoitusmarkkinat (mukaiillen Martikainen & Vaihekoski 2015).

Kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden tarkastelu osoittaa, että markkinaperusteisilla markkinoilla yksityiset yritykset ja sijoittajat kykenevät toimimaan varojen tehokkaina kohdistajina. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että resursseja ohjataan tuottojen maksimoimiseksi. Jos järjestelmä on täysin markkinaperusteinen, saattavat yhteiskunnan toiminnan kannalta tärkeät sijoitukset jäädä tekemättä, jos ajatellaan vain tuottojen maksimointia. Tämän takia uusien ja kasvuyritysten hankkeita pidetään markkinaperusteisten rahoittajien näkökulmasta epävarmoina, jolloin puoltavan rahoituspäätöksen saaminen on hankalaa. (Martikainen & Vaihekoski 2015, 58.) Martikaisen ja Vaihekosken (2015, 58) mukaan

maailmalla aloittavien pk-yritysten tukeminen nähdään tärkeänä, koska ne ovat yksi kansantalouden perusta.

Yksityiset yritykset ja sijoittajat eivät yksin pysty rahoittamaan aloittavien yritysten kaikkia tarpeita. Markkinoita täydentävää riskirahoitusta ja takauksia tarjoaa julkiset tahot. Kehittyneillä rahoitusmarkkinoilla, kuten Euroopassa, julkinen valta mahdollistaa sen, että resursseja ohjataan yhteiskunnan hyvinvoinnin tukemiseen ja näin ollen tuottovaatimukset eivät ole niin suuret. Vaikka julkisen rahoituksen osuus riskirahoituksessa on suuri, silti yksityiset rahoittajat tulevat olemaan tärkeä osa rahoitusmarkkinoita. Aloittavat yritykset tarvitsevat yleensä rahoitusta niin yksityisiltä, kuin julkisilta tahoilta. Liiketoiminnan aloittamiseen tarvitaan aina ulkopuolista rahoitusta ja sitä voi saada muun muassa riskirahoitusohjelmien kuten Finnvera Oyj:n ja Tekesin kautta. (Martikainen & Vaihekoski 2015, 58.)

2.2 Rahoitusmuodot

Finanssialalle.fi-nettisivujen (2018) mukaan yleisin yrityslainamuoto Suomessa on velkakirjalaina. Pankkilainat ovat velkakirjalainoja ja yritykset käyttävät tätä rahoitusmuotoa suurten investointien, kuten yritystoiminnan aloittamisen ja toimitilojen hankinnan rahoittamiseksi. Yritykset voivat sopia pankin kanssa myös rahoituslimiitistä eli luotollisesta tilistä, josta pankki perii limiittiprovisiota. Factoring eli laskusaatavien rahoitus on myös yksi pankkien ja rahoituslaitosten tarjoamista rahoitusmuodoista. Factoringilla tarkoitetaan yritykselle myönnettävää rahoitusta laskusaatavia vastaan. Yleensä tähän sisältyy myös lisäpalveluita kuten saatavien perintää ja reskontran hoitoa. (Finanssialalle 2018.)

Toinen yritysten usein käyttämä rahoitusmuoto on leasing. Leasing-rahoituksella yritys saa laitteen tai koneen käyttöönsä ja maksaa siitä vuokraa koko sopimuskauden ajan. Rahoitusmuotoa käytetään esimerkiksi autojen, erilaisten toimistokoneiden sekä työkoneiden rahoituksessa. Leasingissa vaaditaan yritykseltä omarahoitusosuutta ja laite on rahoitusyhtiön omaisuutta. Laittekirjanpito ja

kustannusvalvonta kuuluvat myös rahoituksen lisäksi leasing-sopimukseen. (Finanssialalle 2018.)

Suuret yritykset ja pörssiyhtiöt voivat hakea rahoitusta myös suoraan markkinoilta osakkeiden tai joukkovelkakirjalainojen avulla esimerkiksi laskemalla liikkeelle omia osakkeitaan pörssissä tai laskemalla liikkeelle joukkovelkakirjalainoja pankin välityksellä. Kasvuyritykset voivat saada rahoitusta yksityisten pääomasijoittajien kautta. Pääomasijoittajat ovat yleensä yksityishenkilöitä tai yrityksiä, jotka ovat erikoistuneet kasvuyritysten rahoittamiseen ja pystyvät näin tuomaan lisäarvoa yritykselle myös oman liiketoimintaosaamisen kautta. Julkiset tahot kuten Finnvera, Tekes ja ELY-keskukset tukevat myös kasvavia sekä kansainvälistyviä yrityksiä rahoituksen, takausten sekä pääomasijoitusten kautta. (Finanssialalle 2018.)

Osakeyhtiöt voivat myös hakea välirahoitusta. Välirahoitus on rahoituspääoman hankintamuoto, joka sisältää piirteitä sekä vieraan että oman pääoman ehtoisestä rahoituksesta. Välirahoitusmuotoja ovat pääoma- ja hybridilainat sekä vaihtovelkakirjat ja optiolainat. Yleensä välirahoitusta käytetään yrityksen toiminnan vakauttamiseen esimerkiksi yrityssaneerauksen aikana. Lisäksi välirahoitusta voidaan käyttää liiketoiminnan kehittämiseen. (Martikainen & Vaihekoski 2015, 44.)

Pääomalaina on sellainen laina, jonka yritys voi tietyissä tilanteissa lukea osaksi yrityksen omaa pääomaa ja tätä kautta parantaa vakavaraisuutta. Osakeyhtiölaissa on määriteltä, että lainalle saa maksaa lyhennystä ja korkoa vain, jos yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön vahvistettavan tappion määrän. Pääomalainat ovat myös vakuuttomia ja ne tulee merkitä erillisenä eränä yrityksen omaan pääomaan. Rahoittajat ja omistajat voivat pääomalainojen avulla auttaa talousvaikeuksiin ajautuneita yrityksiä. Pääomalaina voidaan muuttaa osakepääomaksi, jos velkojat antavat siihen suostumuksensa. (Martikainen & Vaihekoski 2015, 47.)

Hybridilainalla tarkoitetaan välirahoitusmuotoa, joka voidaan laskea yrityksen omaksi pääomaksi tai vieraaksi pääomaksi. Hybridilainoissa korko on korkea ja

laina voi olla julkisen kaupankäynnin kohteena. Velkakirjanhaltija ei ole verrattavissa osakkeenomistajaan ja siten haltijalla ei ole osakkeenomistajille kuuluvia oikeuksia. Konkurssitilanteessa hybridilaina on heikommassa asemassa muihin yrityksen velkasitoumuksiin verrattuna. (Martikainen & Vaihekoski 2015, 48.)

2.3 Yritysrahoituspäätös

Niskasen ja Niskasen (2013, 9) mukaan rahoitusmarkkinat voidaan jakaa ensisijais- ja toissijaismarkkinoihin. Ensisijaismarkkinoilla yritykset voivat hankkia rahoitusta laskemalla liikkeelle osakkeita tai joukkovelkakirjoja. Toissijaismarkkinoilla taas sijoittajat käyvät osakekauppaa pörssissä. Rahoitusmarkkinoiden toimivuudesta huolehtivat rahoitusta välittävät instituutiot kuten pankit. (Niskanen & Niskanen 2013, 9.)

Martikaisen ja Vaihekosken (2015, 9) mukaan yritysrahoituksen kolme peruskysymystä ovat mihin investoidaan, mistä investointien rahoitus hankitaan sekä miten päivittäinen rahahuolto järjestetään. Investointipäätöksellä tarkoitetaan sitä, että yritysjohton on päätettävä, mitä hankintoja tulee tehdä liiketoiminnan ylläpitämiseksi. Rahoituspäätöksellä kuvataan, kuinka paljon vierasta pääomaa yritys hankkii investointien toteuttamiseksi vai rahoitetaanko investoinnit täysin omalla pääomalla. Investointi- ja rahoituspäätöksen lisäksi yrityksen tulisi ottaa huomioon, että yrityksellä on tarpeeksi varoja päivittäisten raha-asioiden, kuten laskujen hoitoon investointien jälkeenkin. (Martikainen & Vaihekoski 2015, 9.)

2.4 Oman pääoman ehtoinen rahoitus

Martikainen ja Vaihekoski (2015, 15) määrittelevät oman pääoman ehtoisen rahoituksen eli riskirahoituksen yrityksen sisäisenä tulorahoituksena tai yrityksen ulkopuolelta kerättävänä osakepääomana. Tulorahoitus tarkoittaa sitä, kun yrityksen liiketoiminnasta syntyneitä voittoja käytetään yritystoiminnan tai investointien rahoittamiseksi. Yrityksen ulkopuolelta hankittavaa osakepääomaa saadaan järjestämällä osakeanti eli yritys myy uusia tai luovuttaa omia osakkeita.

Osakepääomaa yritys voi hankkia ensisijaismarkkinoilla, jossa osakkeita tarjotaan sijoittajille ostettaviksi osakeantiehtojen mukaisella hinnalla. (Martikainen & Vaihekoski 2015, 15.)

Verratessa vieraan ja oman pääoman sijoittajia, Martikaisen ja Vaihekosken (2015, 22) mukaan, pääomasijoittajat saavat paljon laajemmat oikeudet, joilla he pystyvät vaikuttamaan yrityksen toimintaan. Yrityksen myydessä osakkeita sijoittajille, se myöntää heille oikeuden mahdolliseen osinkoon, joka jaetaan yrityksen liikevoitoista. Samalla sijoittaja saa äänioikeuden yhtiökokouksessa, jolla tämä pystyy vaikuttamaan yrityksen toimintaan. Sijoittaja saa myös etuoikeuden merkitä uusia osakkeita, kun osakepääomaa päätetään korottaa ja etuoikeuden myös jako-osaan yhtiön purkamisen yhteydessä. Toisaalta sijoittaja antaa yrityksen käyttöön omaa pääomaansa saamatta kuitenkaan oikeutta ennalta määrättyihin kuoletuksiin tai muihin tämän kaltaisiin eriin. Tämän takia oman pääoman ehtoista rahoitusta kutsutaan niin sanotusti riskirahoitukseksi. (Martikainen & Vaihekoski 2015, 22.)

Suomalaisissa yrityksissä arvopaperipörssiin listautumista pidetään usein keskeisenä rahoitusstrategisena päätöksenä. Riittävän ulkopuolisen pääoman saaminen kasvaville yrityksille on erittäin tärkeää suunniteltujen investointien rahoittamista varten. Martikaisen ja Vaihekosken (2015, 30) mukaan yksi suurimmista syistä, miksi yritykset listautuvat pörssiin, on oman pääoman ehtoisen rahoituksen saamisen turvaaminen. Kun yritykset listautuvat pörssiin, niiden osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena ja osakkeiden hinta määräytyy tällöin pörssissä kysynnän ja tarjonnan mukaan. (Martikainen & Vaihekoski 2015, 30.)

Vuonna 1997 eduskunnassa tehtiin muutos osakeyhtiölakiin, jonka seurauksena poistettiin laista omien osakkeiden hankintakielto. Tavoitteena tällä muutoksella oli tehdä yritysten vapaan oman pääoman käytöstä entistä joustavampaa sekä antaa yrityksille mahdollisuus hankkia myös omia osakkeita. Lain mukaan omien osakkeiden hankinta pitää toteuttaa yrityksen omilla voitonjakokelpoisilla varoilla. Yhdysvalloissa omien osakkeiden ostaminen on hyvin suosittua, koska omien osakkeiden myymistä ja sitä kautta oman pääoman ehtoisen rahoituksen hankkimista pidetään kalliimpana vaihtoehtona verrattuna vieraan

pääoman ehtoiseen rahoitukseen. Tämä ilmiö on johtanut siihen, että pörssiyritykset Yhdysvalloissa ovat ostaneet enemmän omia osakkeitaan takaisin kuin laskeneet niitä liikkeelle. (Martikainen & Vaihekoski 2015, 35.)

2.5 Vieraan pääoman ehtoinen rahoitus

Vieraan pääoman ehtoinen rahoitus eli velkarahoitus on aina yrityksen ulkopuolelta hankittua rahoitusta. Yleisin vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen lähde on pankki, josta rahoitusta voidaan myöntää yrityksille pankkilainana, luotollisen tilin tai luottolimiitin muodossa. Koska luotolliset tilit ja tililimiitit ovat hyvin joustavia, niiden käyttö on yleistynyt yrityksissä. (Martikainen & Vaihekoski 2015, 25.)

Suuret yritykset voivat saada velkarahoitusta myös suoraan rahoitusmarkkinoilta. Velkainstrumentit, jotka ovat kaupankäynnin kohteena rahoitusmarkkinoilla, voidaan jakaa lyhyt- ja pitkäaikaisiin pääomamarkkinainstrumentteihin. Pitkäaikaisilla joukkovelkakirjalainoilla tarkoitetaan joukkolainoja, joiden takaisinmaksuaika on yli vuoden. Lyhytaikaisten velkakirjojen takaisinmaksuaika on enintään vuoden. Molemmat instrumentit ovat jälkimarkkinakelpoisia, eli sijoittajat voivat käydä niillä kauppaa kuten osakkeilla. (Martikainen & Vaihekoski 2015, 38.)

2.5.1 Vieraan pääoman vipuvaikutus

Yritysten tärkeimmät päätökset rahoitusstrategian osalta ovat erityisesti pääomarakenteen suunnittelu eli oman pääoman ja vieraan pääoman suhde sekä voitonjakotavoitteiden päättäminen. Nämä päätökset vaikuttavat siihen, miten yritykset voivat turvata tulorahoituksen riittävyyden ja millaisia kasvu- ja kannattavuustavoitteita yrityksillä on tulevaisuudessa. (Martikainen & Vaihekoski 2015, 113.)

Yritykset yrittävät käyttää vieraan pääoman vipuvaikutusta hyödyksi kasvattaakseen oman pääoman tuottoa hankkimalla velkarahoitusta. Niskasen ja Niskasen

(2013, 215) mukaan velkaantuminen yleensä kasvattaa tuotto-odotuksia mutta lisää voiton hajontaa eri lainanhoitokulujen takia.

Martikaisen ja Vaihekosken (2015, 113) mukaan vieraan pääoman vipuvaikutuksen takia oman pääoman sijoittajat näkevät vieraan pääoman kaksiteräisenä miekkana eli vipuvaikutuksella voi olla positiivisia sekä negatiivisia seuraamuksia. Tällä he tarkoittavat sitä, että yrityksen pääoman kokonaistuotosta ja vieraan pääoman suhteesta riippuen sijoittajien saamat tuotot voivat lisääntyä tai laskea. (Martikainen & Vaihekoski 2015, 113–114.)

3 Joukkorahoitus

3.1 Sijoitus- ja lainamuotoinen joukkorahoitus

Joukkorahoituksella tarkoitetaan rahankeräystapaa, jolla yritykset, erilaiset organisaatiot ja yksityishenkilöt voivat kerätä rahoitusta erinäisiin tarpeisiin. Joukkorahoituksen tarkoitus on kerätä pieniä summia rahaa suurelta joukolta ihmisiä eri palvelualustojen kautta. Palvelunvälittäjät tarjoavat alustan rahoitusta tarvitseville ja rahoittajille, jossa voidaan hakea ja tarjota rahoitusta. (Hallituksen esitys 46/2016.)

Finanssivalvonta on määritellyt sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen sellaisena toimintana, jossa yritykselle välitetyn rahoituksen vastineeksi tarjotaan sijoittajille osakkeita tai joukkovelkakirjalainoja. Sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen välittäminen on Finanssivalvonnan valvonnan alaista toimintaa ja näin ollen joukkorahoitusta välittävällä taholla tulee olla sijoituspalvelulain mukainen toimilupa. Joukkorahoitusta välittävä taho on palveluntarjoaja, joka saattaa yhteen liiketoiminnan rahoituksesta kiinnostuneet yritykset ja sijoittajat. Palveluntarjoajat käyttävät toiminta-alustoinaan verkkosivuja tai sovelluksia. (Finanssivalvonta 2018.)

Finanssivalvonta valvoo myös sellaista joukkorahoitusta, jossa yritys kerää oman tai vieraan pääoman ehtoista rahoitusta yrityksen liiketoiminnan rahoittamiseksi. Sijoitus- sekä lainamuotoista joukkorahoitusta välittävät palvelut tulee rekisteröidä finanssivalvonnan ylläpitämään joukkorahoituksen välittäjien rekisteriin. Lainamuotoisella joukkorahoituksella tarkoitetaan sellaista toimintaa, jossa sijoittajan ja lainaa saavan yrityksen välille syntyy velkasuhde, kun yritykselle välitetään velkarahoitusta muulla kuin rahoitusvälineellä. Lainamuotoista joukkorahoitusta voivat välittää palveluntarjoajien lisäksi myös luottolaitokset, sijoituspalveluyritykset tai maksulaitokset toimilupiansa puitteissa. (Finanssivalvonta 2018.)

3.2 Joukkorahoituksen historia

Kallio ja Vuola (2018, 62) toteavat, että joukkorahoituksen tapaista riskienhallintatapaa on hyödynnetty jo vuosisatojen ajan. Joukkorahoituksen juuret ulottuvat 1700-luvulle asti, jolloin Irish Loan Fund perustettiin. Irish Loan Fund tarjosi pieniä lainoja rahastostaan pienituloisille kotitalouksille, joilla ei ollut pankkien vaatimia vakuuksia tai luottotietoja. Ensimmäinen nykymuotoista joukkorahoituskampanjaa muistuttava hanke pidettiin vuonna 1885 vapaudenpatsaan jalustan pystyttämiseksi New Yorkissa. Joukkorahoituskampanja julkaistiin sanomalehdessä ja viiden kuukauden jälkeen 100.000 US dollarin tavoite saavutettiin 160.000 lahjoittajan avulla. (Kallio & Vuola 2018, 62.)

Internetin tarjoamien mahdollisuuksien myötä rahoitusmarkkinoille alkoi tulla toimijoita, jotka halusivat mahdollistaa pääoman keräämisen sijoittajilta verkon välityksellä. Internetin välityksellä toimiminen mahdollisti sijoituskohdetta koskevan tiedon nopean keruun ja jakamisen. Sijoittamisesta tuli yksinkertaisempaa ja helpompaa sekä vakioehtoja pystyttiin hyödyntämään palvelualueilla. Aikaisemmin rahoituksen keräämistä pidettiin raskaana ja pitkäkestoisena, mutta internetin avulla rahoitus saatiin paljon nopeammin, jopa päivissä. (Kallio & Vuola 2018, 64) Nykyään joukkorahoitusta käytetään aloittavien ja kasvuyritysten rahoituksessa. Joukkorahoituksen avulla kerättävät rahamäärät ovat yleensä

kooltaan 10 000 eurosta muutamiin miljooniin euroihin. Kallio ja Vuola (2018, 64) kuvailevat joukkorahoitusta suuririskisenä rahoituksen muotona.

3.3 Joukkorahoituksen mahdollisuudet

Joukkorahoitus tuo mukanaan monia mahdollisuuksia. Joukkosponsorointi on yksi joukkorahoituksen muodoista, jossa rahoittajat eivät saa taloudellista tuottoa. Sen sijaan joukkorahoitusmalleissa, jotka sisältävät voitonjakoa, lainantoa tai arvopapereihin sijoittamista on mahdollisuus taloudelliseen tuottoon. Joukkorahoitusaloilla rahoituksen tarpeessa olevat yritykset pystyvät kohtaamaan pienet sekä suuret sijoittajat. Rahoittajille joukkorahoitus antaa mahdollisuuden valita, mihin kohteisiin varoja sijoitetaan. Tämän lisäksi joukkorahoitusprojekti luo tunteen yhteisöllisyydestä, sillä sijoittajat toimivat yhdessä saman päämäärän saavuttamiseksi. Yrittäjien ja yritysten näkökulmasta onnistuneet joukkorahoitushankkeet edistävät yrittäjyyttä sekä rahoituksen saantia. (Kallio & Vuola 2018, 65.)

Joukkorahoituksesta on myös hyötyä innovaatioiden, tutkimusten ja kehityksen kannalta, sillä innovatiivisiin hankkeisiin on vaikea saada rahoitusta perinteisten yritysrahoitusta tarjoavien lähteiden kautta. Koska joukkorahoituksen kautta on helpompi saada rahoitusta innovatiivisiin hankkeisiin, sen seurauksena joukkorahoitus edistää yritysten kasvua, kehittää yhteisöllisyyttä ja luo työpaikkoja. Muihin rahoitustyyppeihin verrattuna joukkorahoituksella voidaan myös vähentää yritysten, etenkin pk-yrityksien, kustannuksia ja hallinnollista kuormaa. (Kallio & Vuola 2018, 65.)

3.4 Joukkorahoituksen riskit

Joukkorahoitukseen sisältyy myös monia riskejä. Kallio ja Vuola (2018, 66) luokittelevat riskit tappioriskiin, palvelualustaan liittyvään riskiin, informaatoriskiin, petosriskiin, likviditeettiriskiin, systeimiriskiin ja tietoturvaan liittyviin riskeihin. Tappioriski tarkoittaa sellaista tilannetta, jossa joukkorahoituksen kautta

varojaan investoinut sijoittaja menettää sijoitetun pääoman osittain tai kokonaan tai ei saa sovittua tuottoa sovitusajassa. Tappioriski on suurempi tilanteissa, jossa sijoitettavat kohteet ovat startup- tai kasvuyrityksiä. Startup-yritysten tappioriski on erittäin suuri ensimmäisten viiden vuoden aikana. (Kallio & Vuola 2018, 66.)

Palvelualustaan liittyvää riskiä kuvataan tilanteena, jossa joukkorahoituspalvelua tarjoava alusta joudutaan sulkemaan väärinkäytösten, maksuhäiriöiden tai taloudellisen tilanteen takia väliaikaisesti tai pysyvästi. Palvelualustaan liittyvä riski on suurempi tilanteissa, jossa palveluntarjoaja tarjoaa luottoja ja omaa rahoitusta. Informaatoriski liittyy taas tiedon puutteeseen sijoittajan ja joukkorahoitusta hakevan yrityksen välillä. Informaatoriski on suurempi joukkorahoituksessa muihin sijoitusmenetelmiin verrattuna, koska palveluntarjoaja toimii yleensä välikätenä, jolloin tieto voi olla esimerkiksi vanhentunutta tai väärää. (Kallio & Vuola 2018, 66–67.)

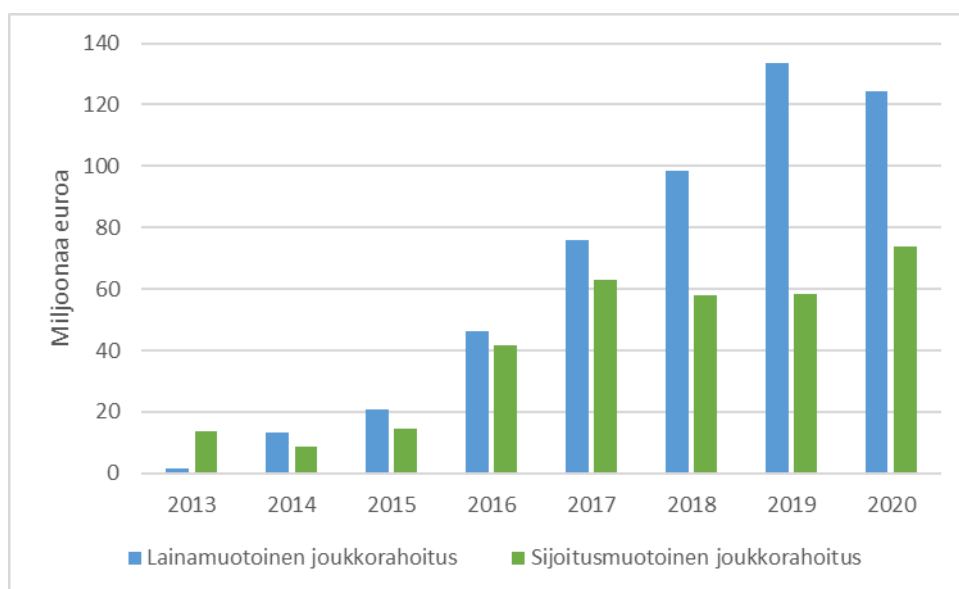
Likviditeettiriskillä tarkoitetaan sellaista tilannetta, jossa varojen muuttaminen rahaksi eli likvidisoiminen hankaloituu esimerkiksi silloin, kun arvopaperien kauppa pörssissä hankaloituu, kun markkinatilanne muuttuu. Kallio ja Vuola (2018, 68) kuvailevat systeimiriskiä yhdestä toimialasta lähtevänä riskinä, joka leviää finanssisektorin kautta koko talouteen. Systeimiriskin toteutuminen joukkorahoituksessa on hyvin epätodennäköistä, koska joukkorahoituksen osuus muihin rahoitusmuotoihin verrattuna on suhteessa pieni. Tietoturvaan liittyvät riskit taas liittyvät internetin kautta tapahtuvaan identiteettirikoksiin, rahanpesteeseen tai tietojen kalasteluun. Palvelualustan tietoturvallisuuden ajantasaisuudesta vastaa sivuston ylläpitäjä. (Kallio & Vuola 2018, 69.)

3.5 Joukkorahoituksen kehitys 10 vuoden aikana

Suomen pankin tilastojen mukaan vuonna 2020 yrityksille oli välitetty 124 miljoonaa euroa lainamuotoista joukkorahoitusta. Verrattuna vuoteen 2019 lainamuotoisen joukkorahoituksen määrä väheni (kaavio 1). Sen sijaan sijoitusmuotoista joukkorahoitusta välitettiin yrityksille enemmän kuin vuonna 2019.

Vuonna 2020 vertaislaina- ja joukkorahoitusmarkkinoiden kautta välitettiin rahoitusta yhteensä 282 miljoonan euron edestä ja välitetyn rahoituksen määrä oli 17 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuotena. Tarkastellessa pelkästään joukkorahoitusmarkkinoita vuonna 2020 Suomalaisten palvelualustojen kautta välitettiin joukkorahoitusta 4,6 prosenttia enemmän verrattuna vuoteen 2019.

Vuonna 2020 suomalaiset yritykset saivat joukkorahoituspalvelujen kautta rahoitusta 199 miljoonaa euroa. Saadusta rahoituksesta 62 prosenttia oli lainamuotoista joukkorahoitusta ja 37 prosenttia sijoitusmuotoista joukkorahoitusta. (Suomen pankki 2021.)

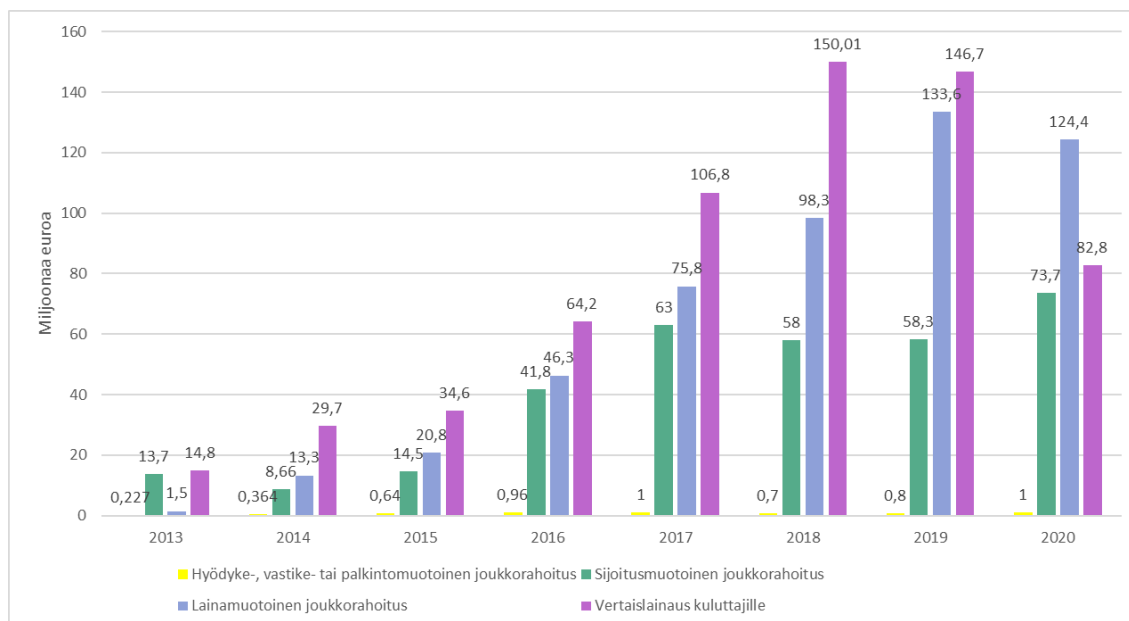
Kaavio 1. Laina- ja sijoitusmuotoisella joukkorahoituksella välitetyt rahoitusmäärät (Suomen pankki 2021)

Verrattuna luottolaitoksista nostettuihin yrityslainoihin joukkorahoituksen osuus oli yritysten rahoituksesta vain yksi prosentti vuonna 2020. Joukkorahoituksen osuus on edelleen pieni rahoitusmarkkinoilla, vaikka sen osuus yritysrahoituksesta on kasvanut vuosittain. Sijoitusmuotoista joukkorahoitusta välitettiin ennätysmäärä vuonna 2020, sen kasvu oli 27 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Kaavion 1 mukaan yritykset saivat sijoitusmuotoista joukkorahoitusta 73,7 miljoonan euron edestä. Vaikka toteutuneiden sijoitusmuotoisten rahoituskierrosten lukumäärä pieneni 39:stä 26:een, yrityksille myönnetyn rahoituksen määrä kasvoi. Rahoituskierroksella tarkoitetaan rahoituskokonaisuutta, joka kattaa prosessin yrityksen rahoitustarpeesta toteutumiseen asti.

Välitetty lainamuotoinen joukkorahoitus on edelleen suurin joukkorahoituksen lähde yrityksille, mutta sen määrä supistui vuonna 2020. Toteutuneita rahoituskierroksia vuonna 2020 oli 11 200, mikä on viisi prosenttia vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Onnistuneiden rahoituskierrosten kautta saatu keskimääräinen lainamäärä oli noin 11 000 euroa. Suomalaisten joukkorahoitusalojen kautta välitetyn lainan keskimääräinen arvo on laskenut vuodesta 2017 lähtien. (Suomen pankki 2021.)

Kallio ja Vuola (2018, 129) kirjoittavat, että Suomen joukkorahoitusmarkkinat ovat kasvaneet tasaisesti ja tämä näkyy Suomen pankin ja Valtiovarainministeriön keräämissä tilastoissa. Sijoitus- ja lainamuotoinen joukkorahoitus on kasvanut kaikkein voimakkaimmin viime vuosina ja niitä käytetään yritysten toiminnan rahoittamiseen. Lainamuotoisen joukkorahoituksen kasvu on ollut vahvaa ja yksi syy sen voimakkaaseen kasvuun on ollut vuonna 2016 voimaantunut joukkorahoituslaki, joka selkeytti toimintatapoja joukkorahoituksen välittäjille sekä hakijoille. Joukkorahoituslain ensisijainen rooli oli, että se käytännössä laillisti rahoitusmuodon ja siihen liittyvän liiketoiminnan. Lain voimaantulo auttoi vakiintuneita rahoitusmarkkinoiden toimijoita ottamaan osaa joukkorahoitustoimintaan joko perustamalla omat palvelualueensa tai tekemällä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. (Kallio & Vuola 2018, 129.)

LähiTapiola Keskinäinen vakuutusyhtiö oli ensimmäinen suuri toimija joukkorahoitusmarkkinoilla, joka päätti sijoittaa Fundu-nimiseen joukkorahoitusaloistaan jo ennen varsinaisen joukkorahoituslain voimaan astumista vuonna 2016. Myös pankit ovat mukana joukkorahoitustoiminnassa lain voimaantulon jälkeen. Fundu Platform Oy:n kanssa yhteistyötä tekevät Nordea, OmaSp, Handelsbanken ja säästöpankit. Pankeista Osuuspankilla ja Nordealla on ollut joukkorahoitusaloja, joiden kautta on voinut välittää sijoitusmuotoista joukkorahoitusta. Kallion ja Vuolan (2018, 130) tarkastellessa joukkorahoitusmarkkinoiden kehitystä he huomasivat, että vuonna 2014 sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen markkinat supistuivat 37 prosenttia verrattuna vuoteen 2013. Tämän voi huomata kaaviosta 2. Yksi syy tähän suureen taantumiseen oli joukkorahoitusmarkkinoilla vallannut epäselvä ja hämmentävä sääntely-ympäristö ennen 2016 voimaan tullutta joukkorahoituslakia.

Kaavio 2. Eri rahoitusmuodoilla välitetyt rahoitusmäärät (Suomen pankki 2021).

Kaaviosta 2 voi huomata, että Suomen valtiovarainministeriön tekemän tutkimuksen mukaan joukkorahoituskampanjoilla haetun rahoituksen määrä on muuttunut tuhansista euroista miljooniin euroihin. Rahoituksen määrä vaihtelee riippuen joukkorahoitusmuodosta (Kaavio 2). Kyselytutkimuksen perusteella joukkorahoituskampanjoiden koon odotetaan kasvavan tulevaisuudessa. (Kallio & Vuola 2018, 131.)

3.6 Joukkorahoituksen lainsäädäntö ja verotus

Joukkorahoituslaki tuli voimaan 1.9.2016 ja sen säännökset koskevat suurilta osin joukkorahoituksen välittäjiä, mutta siinä on myös säädetty joukkorahoituksen saajan tiedonantovelvollisuudesta sekä määritellään, millainen yritys voi hakea joukkorahoitusta. Kallion ja Vuolan (2018, 224) mukaan joukkorahoituslain luominen nähtiin välttämättömäksi, koska kotimaisen joukkorahoitusmarkkinoiden kasvu oli keskeytynyt tiukkojen viranomaistulkintojen vuoksi. Osasyynä näihin viranomaistulkintoihin oli se, että mikään silloin voimassa olevista laeista ei käsitellyt joukkorahoitusta. Joukkorahoitukseen liittyvä lainsäädäntö koostuu joukkorahoituslaista (734/2016), Valtiovarainministeriön asetuksesta

joukkorahoituksen saajan tiedonantovelvollisuuden sisällöstä ja rakenteesta (1045/2016) sekä laki Finanssivalvonnasta (878/2008) (Finanssivalvonta 2018.)

Valtiovarainministeriön toteuttamien selvitysten perusteella todettiin, että laina- ja sijoitusmuotoinen joukkorahoitus olisivat lupaavia rahoitus- ja investointilähteitä monentyyppisille toimijoille. Joukkorahoitus tarjoaisi laajan valikoiman etuja eri käyttäjäryhmille, jotka eivät löydä perinteisistä rahoituslähteistä rahoitus- tai sijoitustarpeisiin käyviä ratkaisuja. Tällaisille yrityksille joukkorahoitus tuo paljon uusia mahdollisuuksia liiketoiminnan ja investointien rahoituksen hankinnan suhteen. Sijoittajille joukkorahoitus tuo mahdollisuuden saada sijoituksille keskimääräistä korkeampaa tuottoa korkeammalla riskillä ja uuden keinon hajauttaa sijoituksia. Joukkorahoituksen houkuttelevuutta sijoittajien näkökulmasta katsottiin lisäävän myös suomen osinkoverotus, jossa nettovarallisuuspykälän ansiosta sijoittajat voivat saada kevyemmin verotettuja osinkoja tiettyjen ehtojen täytyessä. (Kallio & Vuola 2018, 225–226.)

Kallion ja Vuolan (2018, 227) mukaan joukkorahoituslain yksi tavoitteista oli kotimaisen rahoitusjärjestelmän monipuolistaminen sekä joukkorahoituksen tukeminen ja edistäminen valtakunnallisesti. Lainsäädännön luomisella pyrittiin takaamaan kotimaisien joukkorahoitusta välittävien yritysten kilpailukyky sekä kansallisilla että kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla. Lain tavoitteena oli myös selkeyttää eri viranomaisten vastuita markkinoilla esiintyvien joukkorahoitusmuotojen valvonnassa. Tämä lisäksi tarkoitus oli saada laina- ja sijoitusmuotoinen joukkorahoitus hyväksytyksi toimintamuodoksi rahoitusmarkkinoilla. Koettiin myös, että joukkorahoituksen ja sitä koskevien määritelmien tuominen lain tasolle tulisi selkeyttämään yleisön käsitystä joukkorahoituksesta osana rahoitusmarkkinoiden toimintaa (Kallio & Vuola 2018, 227–228.)

3.6.1 Joukkorahoituslaki saajan näkökulmasta

Joukkorahoituksen saajan tiedonantovelvollisuudesta säädetään joukkorahoituslain 1 luvun 1§ pykälän 5 momentin mukaan myös arvopaperimarkkinalaissa (746/2012). Arvopaperimarkkinalaki tulee ottaa huomioon, jos sijoitusmuotoisen

joukkorahoituksen vastikkeena tarjotaan ja välitetään arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettuja arvopapereita. (Kallio & Vuola 2018, 243.)

Joukkorahoituslain 1. luvun 2§ pykälän 5 kohdan mukaan joukkorahoituksen saajalla tarkoitetaan sellaista joukkorahoituksella varoja hankkivaa yritystä, joka ei ole pörssiyhtiö, tai muuta yhteisöä tai säätiötä eli joukkorahoituksen saaja voi olla osakeyhtiö, osuuskunta, kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö, eurooppayhtiö, eurooppaosuuskunta, -yhdistys tai -säätiö. Näin ollen joukkorahoituksen saaja ei voi olla luonnollinen henkilö. Yritys, joka hakee joukkorahoitusta ei voi olla konkurssissa tai muussa maksukyvyttömyysmenettelyssä. Tässä saneerausmenettelyä ei pidetä muuna maksukyvyttömyysmenettelynä. Laina- tai sijoitusmuotoisen joukkorahoituksen sijoituskohteenä ei voi olla pörssiyhtiöiden arvopaperit. (Kallio & Vuola 2018, 243.)

Saajan tiedonantovelvollisuudesta säädetään myös joukkorahoituslain 3. luvun 11§ pykälän 2 momentissa. Pykälän mukaan ennen joukkorahoituksen hakemista, yrityksen tulisi julkistaa sen arvoon ja takaisinmaksukykyyn vaikuttavat tiedot. Jos yrityksen taloudelliseen tilanteeseen tulee olennainen muutos, on yrityksellä sekä joukkorahoituksen välittäjällä velvollisuus julkistaa tieto sijoittajille. Joukkorahoituksen välittäjän tulee huolehtia, että joukkorahoituksen saaja täyttää tässä momentissa säädetyn velvollisuuden. (Kallio & Vuola 2018, 269.)

Joukkorahoituslain 3. luvun 12§ pykälän 2 momentin mukaan joukkorahoituksen välittäjä ei saa välittää rahoitusta konkurssissa tai muussa maksukyvyttömyysmenettelyssä olevalle yritykselle. Yrityksen saneerausmenettely ei ole esteenä joukkorahoituksen hankkimiselle eikä myöskään vapaavalintainen velkojen järjestely, kunhan sijoittajille on annettu oikeat ja riittävät tiedot yrityksen taloudellisesta tilanteesta eli joukkorahoituksen välittäjän tulee tuoda se sijoittajille esille. (Kallio & Vuola 2018, 275–276.)

4 Leasing

4.1 Rahoitusleasing ja käyttöleasing

On olemassa erilaisia leasingin muotoja ja ne jaetaan yleensä kahteen ryhmään, käyttöleasingin ja rahoitusleasingiin. (Yritystulkki) Rahoitusleasingilla tarkoitetaan koneiden, laitteiden ja kulkuneuvojen pitkäaikaista vuokrausta, jossa rahoitusyhtiö hankkii yrityksen kaipaaman esineen myyjältä ja vuokraa sen eteenpäin yritykselle vuokrasopimuksella. Rahoitusleasingsopimuksen kohteena olevan esineen omistaa rahoittaja eikä omistusoikeus siirry vuokraajalle vuokrasopimuskauden päätyttyä. Yrityksellä on kohteen käyttöoikeus ja vuokrauskausi kestää yleensä kohteen koko taloudellisen käyttöiän. (Tilastokeskus 2022.)

Käyttöleasingilla taas tarkoitetaan sitä, kun yritys vuokraa tarvitsemansa koneen tai laitteen suoraan myyjältä. Verrattuna rahoitusleasingsopimukseen, käyttöleasingsopimus on yleensä lyhyempi kestoaltaan. Käyttöleasingsopimukset ovat lähellä tavanomaista irtaimen vuokraa. Eli käyttö- ja rahoitusleasing eroavat siten, että käyttöleasingsopimuksessa kone on vuokrattu suoraan laitteen myyjältä, kun taas rahoitusleasingsopimuksessa leasingrahoitusyhtiö ostaa koneen itselleen ja vuokraa sen. (Yritystulkki 2022.)

4.2 Leasingin mahdollisuudet

Leasing on irtaimen käyttöomaisuuden pitkäaikaista vuokrausta ja sen etuna on muun muassa se, että yritys ei tarvitse ylimääräisiä vakuuksia vaan leasingsopimuksen kohde toimii vakuutena. Yritys myös maksaa vain laitteen käytöstä eikä joudu sitomaan omaa pääomaa omistukseen. Yrityksen taloussuunnittelua ja budjetointia helpottaa myös se, että leasingin kulut tiedetään jo etukäteen. Koneiden ja laitteiden leasing auttaa yritystä ylläpitämään ajantasaista laitekantaa. (Nordea Yritysleasing 2022.)

Leasing on kirjanpidossa vuokraa eikä lainaa, joten kirjanpidollisesta näkökulmasta tarkastelemalla se parantaa yrityksen vakavaraisuutta (VismaBlog 2016). Leasingrahoituksen hyvänä puolena on myös kulujen helppo ennakoitavuus, koska kustannukset jakautuvat tasaisesti koko vuokrasopimuskaudelle ja yrityksen ei tarvitse tehdä suuria kertahankintoja. Kirjanpidossa rahoitusleasingilla hankitut koneet tai laitteet eivät vaikuta yrityksen taseeseen, koska leasingkohteen omistusoikeus säilyy rahoittajalla. Käyttöleasingissa omistusoikeus säilyy myyjäliikkeellä ja näin ei vaikuta taseeseen. (Svea Leasing 2022.)

4.3 Leasingin riskit

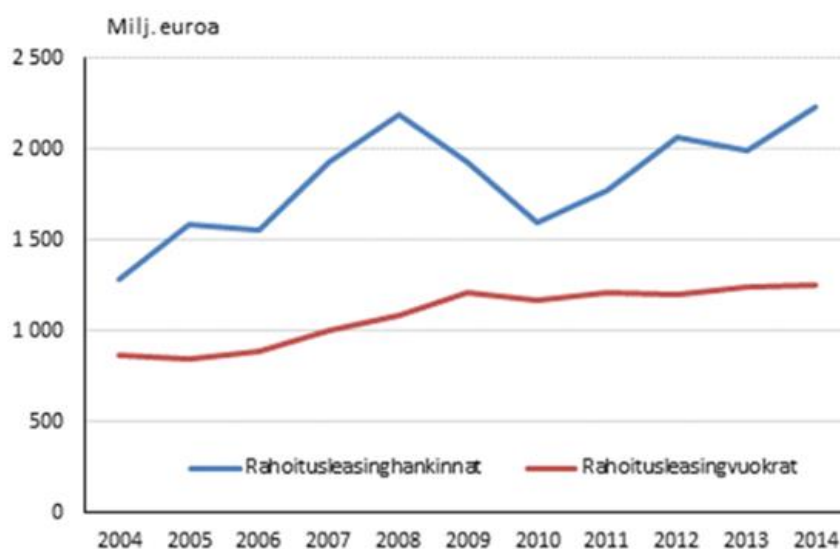
Verrattuna muihin rahoitusmuotoihin, leasingrahoitus on kalliimpaa. Jos yritys ei tee investointisuunnitelmaa ja kannattavuuslaskelmia huolella ennen hankintapäätöstä, voi leasingrahoitus johtaa ylivelkaantumiseen. Se miten leasingmaksut ja käyttöpääoma merkitään kirjanpitoon, on vaikutuksia verotukseen sekä yrityksen taloudellisiin lukuihin. (VismaBlog 2016.)

Leasingrahoituksen riskeihin sisältyy myös leasingsopimuksen purku kesken sopimuskauden. Sopimuksen purkamisesta saattaa aiheutua huomattavan suuria kuluja, joten yrityksen tulisi huolella tutustua leasingsopimuksen purkuehtoihin. Sopimuksessa leasingkohteen myynti voi jäädä yrityksen vastuulle, jos kohdetta ei saada myytyä voi yritys joutua pakkolunastamaan sen. Leasingissa rahoittaja ei yleensä ota vastuuta siitä soveltuuko laite tai kone yrityksen käyttöön eikä laitteen laadusta tai toimivuudesta. Sopimuksen ehdoista löytyy myös tieto siitä, kenen vastuulla leasingkohteen korjauttaminen on. (Yritystulkki 2022.)

4.4 Rahoitusleasingin kehitys 10 vuoden aikana

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2011 rahoitusleasinghankintoja tehtiin 1,8 miljardin euron edestä (kaavio 3). Vuonna 2011 suurin rahoitusleasingin kohde oli ajoneuvot ja toiseksi suurin hankinnan kohde oli IT- ja muut konttorilaitteet. Merkittävimmät rahoitusleasingin käyttäjät toimialoittain olivat kaupan,

teollisuuden sekä kuljetuksen ja varastoinnin toimialat ja nämä toimialat kattivat noin puolet leasingvuokrista. Kaikista leasingvuokrista 84 prosenttia maksoivat yritykset ja asuntoyhteisöjen sektorit. Vuonna 2011 Suomessa oli 20 aktiivisesti rahoitusleasingtoimintaa harjoittanutta yritystä, kahdeksan niistä oli luottolaitoksia ja 12 muita yrityksiä. Luottolaitokset olivat merkittävimmät rahoitusleasingin myöntäjät, ja niiden osuus kaikista myönnetyistä leasingvuokrista oli 86 prosenttia. (Tilastokeskus 2012.)

Kaavio 3. Rahoitusleasinghankintojen ja rahoitusleasingvuokrien määrä (Tilastokeskus 2015)

Tilastokeskuksen keräämien tietojen mukaan vuonna 2014 rahoitusleasinghankinnat olivat kasvaneet 2,2 miljardiin euroon. Kuten kaaviosta 3 näkee, rahoitusleasingvuokria maksettiin saman verran vuosina 2013 sekä 2014 eli noin 1,2 miljardia euroa. Rahoitusleasingia tarjoavien yritysten myynnit olivat 632 miljoonaa euroa. Ajoneuvot olivat suurin rahoitusleasingin kohde ja toiseksi suurin oli konttorilaitteet. Kaupanala, kuljetuksen ja varastoinnin ala, teollisuus sekä julkinen hallinto olivat merkittävimmät rahoitusleasingin käyttäjät ja näistä neljästä toimialasta koostui 57 prosenttia kaikista leasingvuokrista. Vuonna 2014 yritykset ja asuntoyhteisöt olivat isoimmat käyttäjät maksaen 84 prosenttia kaikista leasingvuokrista eli arviolta noin miljardi euroa. Suomessa oli 19 aktiivisesti rahoitusleasing-toimintaa harjoittavaa yritystä. (Tilastokeskus 2015.)

Tilastokeskus lopetti leasing-tilastojen julkaisemisen vuonna 2015. Tuoreempaa tietoa rahoitusleasingin tilanteesta Suomessa ei ole tilastoitu.

4.5 Leasingrahoituksen lainsäädäntö ja verotus

Leasingsopimukseen sovellettavaan lainsäädäntöön kuuluvat kauppakaari, velkakirjalaki sekä yleiset sopimusoikeudelliset perusteet. Saarnilehdon (2006, 3) mukaan monenlaisiin esineisiin voidaan luovuttaa käyttöoikeus vuokrasopimusta käyttämällä ja tämä käy esiin vuoden 1734 lain kauppakaaren 13 luvun 1§ pykälästä. Leasingiin viitataan, kun esineen hankinnan rahoitukseen liittyy sen vuokraaminen. Irtaimen vuokraa koskevat pitkäaikaiset sopimukset kuvaavat juuri leasingsopimuksesta saatavaa käyttöoikeutta. (Saarnilehto 2006, 3.)

Leasingissa syntyvään vuokrasuhteeseen vaikuttavat samassa yhteydessä tehdyt sopimukset irtaimen vuokran sekä rahoittamisen osalta. Näistä asioista koostuva sopimuskokonaisuus tulee ottaa huomioon, kun tulkitaan leasingvuokrasopimusta. Sopimuskokonaisuudessa ilmenee sopimusten osapuolien tarkoitus paremmin kuin pelkästään esineen vuokraa käsittelevästä sopimuksesta. Käyttöleasingsopimuksella vuokrataan esine käytettäväksi eikä siihen liity muita ulkopuolisia sopimuksia, jotka vaikuttaisivat irtaimen vuokraa koskevien säännösten soveltamiseen heikentävästi. (Saarnilehto 2006, 13.)

Irtaimen vuokraan koskevia säännöksiä sovelletaan, kun käyttöoikeus esineeseen luovutetaan leasingsopimuksella yritykselle. Leasingiin ei sovelleta osamaksukauppalakia eikä kuluttajansuojalakiin kuuluvia kulutusluottoja koskevia säännöksiä, koska esineen omistusoikeus ei siirry yritykselle. Jossainkin tilanteissa voi olla epäselvää onko kyseessä pelkästään käyttöoikeuden luovutus ja näissä tilanteissa tulisi tarkastella sopimuskokonaisuutta. Jos leasingsopimuksen tavoite on siirtää omistusoikeus yritykselle, tulevat siihen soveltuvat säännökset sovellettaviksi. (Saarnilehto 2006, 14.)

Saarnilehto (2006, 25) toteaa, että irtaimen vuokran maksamista koskevia säännöksiä ei ole. Sopimusvapauteen vaikuttaa vain oikeustoimilain 36§ pykälä,

jonka mukaan huoneen ja maanvuokraa lukuun ottamatta, maksutapa on sovittavissa. Velkakirjalain 3§ pykälän mukaan vuokra tulee maksaa vuokranantajalle viemävelkana, jos maksusta ei ole muuta sovittu. Tätä velkakirjalain pykälää pidetään yleisenä periaatteena. Vuokran maksuaika määräytyy sopimusoikeudellisten periaatteiden mukaisesti, jos vuokran eräpäivää ei ole sovittu. Käytännössä tämä vaikuttaa vuokran maksuun siten, että vuokra maksetaan jälkikäteen. Tästä syystä leasing sopimuksen osapuolten tulisi sopia vuokrasta ja sen maksusta. (Saarnilehto 2006, 25.)

Eri säännöksissä vuokranmaksukauden pituus vaihtelee. Verrattuna eri sopimustyyppeihin kuten maanvuokraan, irtaimen vuokrasopimus on tarkoitettu lyhytaikaisemmaksi. Tämän takia vuokran maksuaika saa olla enintään kuukauden, ellei siitä ole erikseen muuta sovittu. Kuukausi on myös yleisesti leasing sopimuksissa käytetty maksuaika. Irtaimen esineen vuokran vakuuksia koskevia säännöksiä ei ole. Vakuuksiin sovelletaan yleisiä periaatteita ja vakuuskohtaisia säännöksiä. Leasingin kohde toimii yleensä vakuutena ja turvaa rahoitusyhtiötä. (Saarnilehto 2006, 26–43.)

Irtaimen esineen vuokran vakuuksia koskevia säännöksiä ei ole. Vakuuksiin sovelletaan yleisiä periaatteita ja vakuuskohtaisia säännöksiä. Leasingin kohde toimii yleensä vakuutena ja turvaa rahoitusyhtiötä. Tosin leasingesineen arvo laskee yleensä nopeasti, joten joskus saatetaan tarvita lisävakuuksia. (Saarnilehto 2006, 43) Vuokraesineen kunto tulee myös määrittää vuokrasopimuksessa, koska vuokraesineen kunnosta ei ole säätelyä. Yrityksen tulee tarkastaa laite tai kone, minkä aikovat vuokrata. Vuokranantaja on vastuussa vioista, jotka eivät ole yrityksen tekemän tarkastuksen aikana havaittavissa. Esineen on myös toimittava käyttötarkoituksen mukaisesti. Sovellettaisiin säännöksiin vaikuttaa se, että rahoitusleasing sopimuksissa on kyse sopimuskokonaisuudesta. Rahoitusleasingissäkin pääasiallinen vastuu esineen kunnosta on vuokranantajalla. (Saarnilehto 2006, 50.)

Jos vuokrasopimuksen osapuolista toinen rikkoo sopimusta oleellisesti, on vastapuolella oikeus purkaa sopimus sopimusoikeudellisten periaatteiden mukaisesti. Sopimuksen purkuoikeus on voimassa myös leasing sopimuksissa.

Yrityksen ei tarvitse omalta osaltaan täyttää sopimusta, jos vuokrattava laite tai kone on käyttökelvoton. Jos leasing sopimuksessa on sovittu siitä, kenen vastuulla esineen korjaaminen on, se vaikuttaa osapuolten purkioikeuteen eli jos korjausvastuu on yrityksellä ei yritys voi purkaa leasing sopimusta sen takia että laite tai esine ei toimi. Vuokranantajien yleisin syy vuokrasopimuksen purkuun on se, ettei vuokralainen maksa vuokraa. Kun leasing sopimus puretaan, vuokraesineellä ei välttämättä ole arvoa kenellekään muulle, kuin sen vuokranneelle yritykselle. Siinä tilanteessa uuden leasing sopimuksen tekeminen toisen yrityksen kanssa tai esineen myyminen eivät välttämättä onnistu. (Saarnilehto 2006, 100–101.)

Yrityksen tulee palauttaa leasingkohde vuokranantajalle vuokrasuhteen päättyttyä ja vuokranantajan on tarkastettava kohde loppuselvittelyn aikana. Loppuselvityksen sisällön ja seuraamukset hoitovelvollisuuden laiminlyönnistä määräävät vahingonkorvausta koskevat säännökset. Yrityksellä on oikeus ottaa leasingkohteeseen kiinnitettynä olevat omistamansa esineet esimerkiksi leasing pakettiauton sisällä olevat yrityksen omistamat työkalut. Vuokranantaja ei saa näitä esineitä irrottaa vaan vuokranantajan tulee olla tietoinen siitä mitä on luovuttanut vuokralaisen käyttöön. (Saarnilehto 2006, 110.)

Rahoitusleasingissa arvonnisävero voidaan vähentää, kun yritys on kirjannut leasingmaksut tuloslaskelmaan. Toisaalta, jos yritys on kirjannut käyttöomaisuuden taseen puolelle leasingmaksut eivät ole vähennyskelpoisia verotuksessa. Arvonnisävero tulee vähentää heti kun leasing sopimus astuu voimaan, jos käyttöomaisuudella on lunastuspakko. Jos yrityksen ei tarvitse lunastaa käyttöomaisuutta, tulee arvonnisävero vähentää kuukausittaisista leasingmaksuista erikseen. (KauppakamariTieto 2022.)

5 Factoringrahoitus

5.1 Factoring ja laskujen myyminen

Tilastokeskus määrittelee factoringin eli laskurahoituksen sellaisena toimintana, jossa yritys saa laskusaamisia vastaan käyttöpääomaa luottolaitokselta tai rahoitusyhtiöltä. Luottoa myönnetään yritykselle parin päivän sisällä laskutuksesta suurimmasta osasta laskun arvoa ja loppuosan yritys saa, kun laskunsaaja maksaa laskun. Laskunsaaja maksaa laskusaatavat suoraan rahoitus- tai luottolaitokselle eikä yritykselle. Factoringissa vakuutena toimii saamissopimus. (Tilastokeskus) Laskujen myyminen taas eroaa laskurahoituksesta siten, että yritys myy haluamansa laskut luotto- tai rahoituslaitokselle ja samalla luottotappioriski siirtyy yritykseltä rahoituslaitokselle. Yritys saa heti laskusaatavan myynnin yhteydessä laskun summan 100 prosenttisesti tilille. (Svea 2022.)

Monet pankit tarjoavat factoringrahoitusta yhtenä rahoitusvaihtoehtona. Käytännössä factoring toimii niin, että yritykselle avataan pankissa luottolimiitti, jonka vakuutena toimii rahoitusyhtiölle pantattu laskukanta. Factoring soveltuu parhaiten keskisuurille ja suurille yrityksille, joilla on käytössä taloushallinnon järjestelmät sekä hyödyttää erityisesti yrityksiä, joiden toimialoille on pitkät maksuajat ja sesonkivaihtelua. Factoringia hyödynnetään yritysten väliseen laskutukseen eikä kuluttajalaskutukseen. Factoring parantaa yrityksen maksuvalmiutta, koska yritys saa suurimman osan myyntisaataviin sitoutuneesta pääomasta käyttöön heti. (Nordea Rahoitus 2022.)

Factoringrahoituksen kulut vaihtelevat pankkien ja rahoitusyhtiöiden välillä. Palvelun hintaan vaikuttaa myös myyntisaatavan arvo ja maksuaika. Kulut koostuvat provisiosta, joka veloitetaan jokaisesta laskusta prosenttiosuutena sekä muista sopimusehtojen mukaisista maksuista. Mitä pidempi maksuaika laskussa on, sitä korkeampi provisiomaksu veloitetaan laskusta. (Svea 2022.)

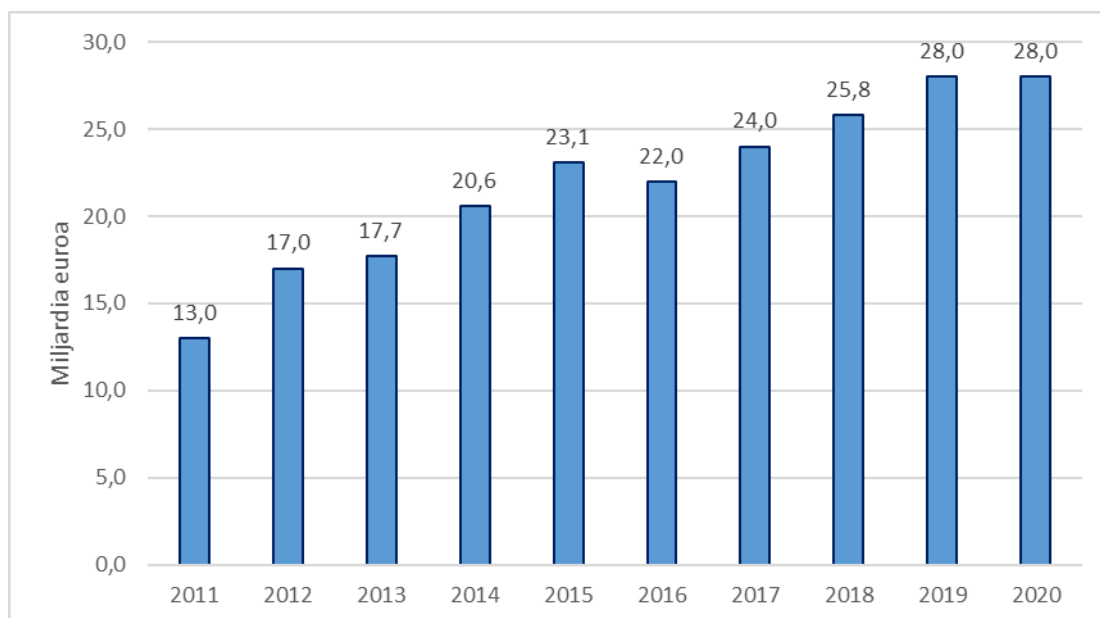
5.2 Factoringin mahdollisuudet ja riskit

Factoringrahoitus tuo erilaisia hyötyjä yrityksille. Factoringrahoituksen etuna on se, että yrityksen kassavirta tasaantuu ja maksukyky paranee, koska rahoituslaitos maksaa yleensä 80 prosenttia laskun summasta parin päivän sisällä, vaikka asiakkaalla on pidempi maksuaika. Yrityksen saa luottoa laskuja vastaan nopeasti ja tämän avulla pystyy hoitamaan omat päivittäiset raha-asiat ajallaan, eikä ole enää riippuvainen siitä, että asiakkaat maksaisivat laskut.

Pankki tai rahoitusyhtiö hallinnoi laskukantaa, rekisteröi suoritukset ja hoitaa maksumuistutukset, mutta yritys voi myös factoringin lisäksi ostaa lisäpalveluita kuten perintäpalvelun ja reskontranhoidon. Luottoriski säilyy laskurahoituksessa yrityksellä ja laskujen myynnissä riski siirtyy rahoituslaitokselle. (Yritystulkki¹)

5.3 Factoringrahoituksen kehitys 10 vuoden aikana

Vuonna 2011 factoringrahoituksen kokonaisvolyymi oli 13 miljardia euroa (kaavio 4). Merkittävimmät factoringrahoituksen käyttäjät sektoreittain ovat teollisuuden, kuljetuksen ja palvelun sektorit. Yrityksistä pk-yritykset käyttävät factoringia lukumäärältään eniten, mutta suuret ja keskisuuret yritykset saavat eniten hyötyä factoringin käytöstä. Kun factoringia myönnetyn rahoituksen määrän perusteella suuret yritykset ovat suurin käyttäjä. (Factoring and Commercial Finance: An Introduction, 2015.)

Kaavio 4. Factoringin kokonaisvolyymi Suomessa viimeisen 10 vuoden aikana (EU Federation Factoring and commercial finance, 2021).

Factoringin määrä on ollut tasaisesti kasvussa 10 vuoden ajan lukuun ottamatta vuonna 2016 tapahtunutta notkahdusta. Vuonna 2020 factoringinrahoituksen volyyymi oli 28 miljardia euroa. Vuosien 2019 ja 2020 factoringin kokonaisvolyymi ei muuttunut ja tähän on todennäköisesti vaikuttanut koronapandemia. Vuoden 2011 ja 2020 välillä factoringin kokonaisvolyymi on kasvanut yli kaksinkertaiseksi 13 miljardista 28 miljardiin (kaavio 4).

5.4 Factoringrahoituksen lainsäädäntö

Factoringrahoitukseen liittyvää lainsäädäntöä on muun muassa velkakirjalaki. Kuten leasingrahoituksessa myös factoringrahoituksessa tulee ottaa huomioon sopimusoikeudelliset periaatteet. Factoringissa sopimus syntyy yrityksen ja rahoitusyhtiön välille ja sopimuksen tulee sisältää rahoitusta ja vakuutta koskevat ehdot. Sopimuksessa pitäisi määritellä yrityksen saatavan luoton enimmäismäärä, siitä maksettava korko ja muut rahoitusyhtiön perimät palkkiot. Yleensä factoringrahoituksessa rahoitusyhtiö perii palkkiona tietyn prosenttiosuuden laskusaatavan summasta. Sopimuksessa tulee myös mainita mahdollisista lisäpalveluista ja niiden kuluista. (Tieteentermipankki 2022.)

Vakuuksista sopiminen on myös tärkeä osa rahoitussopimusta. Factoringrahoituksessa yritys siirtää laskukantansa rahoitusyhtiölle. Laskukanta toimii vakuutena ja se pantataan. Panttauksen sijaan yritys voi myydä laskuja rahoitusyhtiölle, jolloin velkakirjalain mukaan luottoriski siirtyy laskusaatavien ostajalle, ellei muuta ole sovittu. Yrityksen tulee ilmoittaa laskuttaessaan asiakkaita, että lasku on siirretty rahoitusyhtiölle ja ohjata asiakkaat maksamaan laskun suoraan rahoitusyhtiölle. (Tieteentermipankki 2022.)

6 Tutkimusmenetelmät

6.1 Tutkimusmenetelmien valinta

Kvantitatiivisella tutkimuksella eli määrällisellä tutkimuksella tarkoitetaan tutkimusmenetelmää, jonka avulla pystytään selvittämään lukumääriin ja prosenttiosuuksiin liittyviä kysymyksiä. Tutkittavaa ilmiötä kuvataan numeraalisen tiedon pohjalta, joten tutkittavan otoksen tulisi olla suuri ja edustava. (Heikkilä 2014, 14) Opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi valitsin määrällisen tutkimuksen.

Kvantitatiivisen tutkimuksen tekemiseen tarvittavat tiedot voi kerätä itse tai hankkia erilaisia tietokantoja ja tilastoja käyttäen. Kvantitatiivisen tutkimuksen tiedonkeruumenetelmiä ovat esimerkiksi postikyselyt, puhelinhaastattelu ja informoitu kysely. Internet-pohjaiset kyselyt ovat yleistyneet, vaikka ne soveltuvatkin vain Internetiä käyttävälle väestölle suunnattuun kyselyyn (Heikkilä 2014, 17). Heikkilä (2014, 17) kuvailee kysely- ja haastattelututkimuksia eli niin sanottuja survey-tutkimuksia tehokkaana ja taloudellisena tapana kerätä tietoa, jos tutkittavia kohteita on paljon. Survey-tutkimuksen aineisto kerätään yleensä käyttäen standardoitua tutkimuslomaketta eli vastausvaihtoehdot on asetettu valmiiksi. Tavoitteena on tilastollisen päättelyn avulla yleistää tiedoista saadut tulokset laajemmalle havaintoyksiköille.

Tiedonkeruumenetelmäksi valitsin survey-tutkimuksen, koska tämä oli tehokkain menetelmä tavoittaa tutkimuksen kohteet ja saada mahdollisimman monta vastausta lyhyen ajan sisällä. Tutkimuksen kohderyhmänä toimi Pohjois-Karjalaiset yritykset. Kyselytutkimusta jaettiin yrityksille suoraan sähköpostitse Pohjois-Karjalan yrittäjät ry:n avustuksella. Kyselyn linkki jaettiin 1100 tutkimusluvan antaneelle yritykselle.

Yleensä kvantitatiivisen tutkimuksen tiedonkeruussa käytetään standardoituja kyselylomakkeita, joissa on valmiit vastausvaihtoehdot. Näin asiat pystytään kuvaamaan numeraalisesti ja tuloksia voidaan havainnollistaa taulukoiden ja kuvioiden avulla. Määrällisen tutkimuksen avulla selvitetään myös eri asioiden

keskinäisiä riippuvuuksia sekä tutkittavan ilmiön muutoksia (Heikkilä 2014, 15). Heikkilän (2014, 15) mukaan kvantitatiivisen tutkimuksen avulla ei pystytä koh- tuudella selvittämään asioiden syitä, mutta saadaan hyvin selvitettyä olemassa oleva tilanne.

Opinnäytetyön kyselylomakkeessa käytettiin monivalintakysymyksiä, jossa oli valmiit vastausvaihtoehdot sekä avoimia kysymyksiä, jossa pystyi halutessaan vastaamaan. Lomakkeen alussa kysyttiin perustietoja yrityksestä, jonka jälkeen siirryttiin avoimiin kysymyksiin, missä yritykset pystyivät avaaman rahoitusmuo- tojen käyttötarkoituksia ja syitä.

Kyselyn kohdistaminen tutkimuksen kohderyhmälle voi aiheuttaa vaikeuksia. Tutkimuksen tekijän täytyy selvittää kuinka tiedottaa tutkimuksen kohteille tutki- muksesta ja miten heidät voidaan parhaiten tavoittaa. Tutkimuksessa tulee myös estää samaa henkilöä vastaamasta useammin kuin kerran sekä estää otokseen kuulumattomia henkilöitä vastaamasta. Tutkimuksen tavoite, aikataulu ja budjetti vaikuttavat tiedonkeruutavan valintaan. (Heikkilä 2014, 17.)

6.2 Kohderyhmä

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa voidaan käyttää eri otantamenetelmiä. Vilkan (2021) mukaan perusjoukon koko vaikuttaa siihen, päätetäänkö tutkimuksessa tehdä kokonaistutkimus vai käytetäänkö tutkimuksissa jotakin otantamenetel- mää. Perusjoukolla tarkoitetaan tutkimuksessa määritetty joukko ihmisiä, yrityk- siä, kuvia, tekstejä tms. Perusjoukko sisältää kaikki havaintoyksiköt eli tutkitta- vat kohteet, joista tutkimuksessa halutaan tietoa.

Heikkilän (2014, 31) mukaan kokonaistutkimuksessa tutkitaan jokainen perus- joukon jäsen. Kokonaistutkimus on mahdollista tehdä, jos perusjoukko on pieni. Jos tutkittavien kohteiden määrä on alle sata, tehdään kokonaistutkimus. Kyse- lytutkimus mahdollistaa sen, että jopa 200–300 yksikön suuruisesta perusjou- kosta voidaan tehdä kokonaistutkimus. (Heikkilä 2014, 31.)

Tutkimuksen otoksen tulisi kuvata koko perusjoukkoa, jotta tehdyn tutkimuksen tulokset olisivat luotettavia. Perusjoukko tulisi määritellä tarkasti ennen kuin katava ja riittävä otos voidaan valita. Vaikka tutkimuksen otos on huolellisesti valittu, on mahdotonta tavoittaa kaikki tutkittavat yksiköt (Heikkilä 2014, 31–32). Kyselytutkimuksen perusjoukkona toimi kaikki Pohjois-Karjalaiset yritykset. Tutkimus suoritettiin otantatutkimuksena, koska perusjoukko on liian suuri kokonaistutkimuksen suorittamiseksi.

6.3 Hyvä tutkimustapa

Tutkimuksen validiteettia eli luotettavuutta pystytään takaamaan suunnittelemalla huolellisesti ja tarkasti tiedonkeruun etukäteen. Heikkilän (2014, 27) mukaan pätevän tutkimuksen toteuttamista helpottavat perusjoukon tarkka määrittely, edustavan otoksen saaminen ja korkea vastausprosentti. Tutkimusta voidaan pitää luotettavana, jos se pystytään toistamaan samanlaisilla tuloksilla. Luotettavuuteen vaikuttaa myös kohderyhmän vinoumat, kohderyhmän tulisi edustaa koko tutkittavaa perusjoukkoa. (Heikkilä 2014, 27.)

Jokainen toteutettu tutkimus sisältää tutkijan tekemiä subjektiivisia valintoja tutkimus-, analysointi- ja raportointimenetelmistä. Tutkimuksen tulokset eivät saa riippua tutkijasta, vaan tutkijan tulee pysyä puolueettomana analysoidessaan tuloksia. Hyvään tutkimustapaan kuuluu, että tutkimuksen kohteille tulee selvittää tutkimuksen tarkoitus ja käytötapa. Tuloksia raportoitaessa on huolehdittava siitä, ettei tutkimuksen kohteiden yksityisyyttä tai liike- tai ammattisalaisuutta vaaranneta ja ettei niitä koskevia tietoja paljasteta ulkopuolisille tahoille. (Heikkilä 2014, 27–29.)

7 Tutkimustulokset

Tässä käymme läpi kyselytutkimuksen tulokset. Kyselylomakkeen avulla pyrittiin selvittämään, ovatko pohjoiskarjalaiset yritykset käyttäneet joukko-, leasing- tai factoringrahoitusta sekä niiden käyttötarkoituksia ja miksi yritykset valitsivat

kyseisen rahoitusmuodon. Kyselyn linkki jaettiin 1100 yritykselle sähköpostitse. Vastauslomake oli avoinna ajanjaksolla 4.4. – 18.4.2022. Kyselyyn saatiin yhteensä 38 vastausta. Vastausmäärän niukkuuden vuoksi tutkimustulokset eivät ole yleistettävissä laajemmalle havainnointiyksikölle. Tuloksia on myös tarkasteltava hyvin kriittisesti.

7.1 Yritysten perustiedot

Taulukossa 1 esitetään vastaajien yritysmuoto. Vastanneista yrityksistä 31 kappaletta oli osakeyhtiöitä ja viisi kappaletta yksityisiä elinkeinonharjoittajia. Kyselyyn vastanneita yrityksistä yksi oli avoin yhtiö ja yksi kommandiittiyhtiö. Vastauksia ei saatu ollenkaan osuuskuntamuotoiselta yritykseltä. Patentti- ja rekisterihallituksen toteuttamien tilastojen mukaan osakeyhtiö sekä yksityinen elinkeinonharjoittaja ovat Suomen yleisimmät yritysmuodot (Yrityksen perustaminen 2022). Tämä yhtenäisyys voidaan huomata myös toteutetussa kyselyssä, jossa osakeyhtiöitä oli vastaajista eniten.

	n	Prosentti
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	5	13,2 %
Osakeyhtiö	31	81,6 %
Osuuskunta	0	0,0 %
Avoin yhtiö	1	2,6 %
Kommandiittiyhtiö	1	2,6 %

Taulukko 1. Kysymys 1: Yritysmuoto?

Taulukossa 2 esitetään vastanneiden yritysten ikäjakauma. Yli 10 vuotta toimineiden yritysten määrä vastanneista oli 27 kappaletta. 5–10 vuotta toimineiden yrityksiä oli neljä kappaletta ja 2–5 toimineita yrityksiä oli 5 kappaletta. Kaksi vastaajista oli 0–2 vuotta toiminnassa olleita yrityksiä. Tulosten perusteella vastanneista Pohjois-Karjalaisista yrityksistä suurin osa on toiminut yli 5 vuotta.

	n	Prosentti
--	---	-----------

0–2 vuotta	2	5,3 %
2–5 vuotta	5	13,2 %
5–10 vuotta	4	10,5 %
yli 10 vuotta	27	71,0 %

Taulukko 2. Kysymys 2: Yrityksen ikä?

Taulukossa 3 voidaan nähdä vastanneiden yritysten koko liikevaihdon mukaan. Vastanneita 31 yrityksellä liikevaihto oli 0–2 miljoonaa euroa. Vastanneista yrityksistä 2–5 miljoonan euron liikevaihdon kategoriaan kuulu kuusi yritystä ja vastanneista yrityksistä yhden liikevaihto oli 5–10 miljoonaa euroa. Yhdenkään vastaajien liikevaihto ei ylittänyt 10 miljoonaa euroa. Tästä huomataan, että vastanneista yrityksistä suurin osa on pk-yrityksiä liikevaihtoa tarkastellessa.

	n	Prosentti
0–2 M€	31	81,6 %
2–5 M€	6	15,8 %
5–10 M€	1	2,6 %
yli 10 M€	0	0,0 %

Taulukko 3. Kysymys 3: Yrityksen koko liikevaihdon mukaan?

Taulukossa 4 on esitetty vastanneiden yritysten toimialat. Vastanneista seitsemän yritystä toimi rakennusalalla ja toiset seitsemän yritystä toimi tukku- ja vähittäiskaupan alalla. Kaksi vastanneista yrityksistä toimi teollisuuden alalla. Kuten taulukossa 4 näkee kiinteistöalan, terveys- ja sosiaalipalvelualan sekä maatalous, metsätalous tai kalatalouden alalta saimme myös vastauksia ja näistä jokaisesta kategoriasta saimme yhden vastauksen.

	n	Prosentti	Vastausvaihtoehto muu	n	Prosentti
Maatalous, metsätalous tai kalatalous	1	2,7 %	Matkailu- ja ravintola-ala	4	21,1 %
Teollisuus	2	5,3 %	Konsultointi- ja asiantuntijapalvelut	4	21,1 %
Rakentaminen	7	18,4 %	Kaupanala	4	21,1 %
Tukku- tai vähittäiskauppa	7	18,4 %	Kuljetusala	2	10,5 %
Kiinteistöala	1	2,6 %	Rakennusvalvonta	2	10,5 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	1	2,6 %	Korjaamotoiminta	1	5,3 %

Muu	19	50,0 %	Ei vastausta	2	10,5 %
-----	----	--------	--------------	---	--------

Taulukko 4. Kysymys 4: Yrityksen toimiala?

Yritykset, jotka valitsivat vastausvaihtoehdoksi muu, oli 50 prosenttia vastanneita. Vastanneista neljä yritystä toimi matkailu- ja ravintola-alalla sekä toiset neljä yritystä tuotti konsultointi- ja asiantuntijapalveluita. Muu-vastausvaihtoehdon valinneista kaupanalalla toimivia yrityksiä oli myös neljä kappaletta. Kuljetusalalla toimi kaksi vastanneista yrityksistä ja rakennusvalvonnassa toimi myös kaksi kappaletta muu-vaihtoehdon vastanneista yrityksistä. Korjaamotoimintaa tuotti yksi muu-vastausvaihtoehdon valinneista yrityksistä. Muu -vastausvaihtoehdon valinneita yrityksistä kaksi eivät raportoineet toimialaansa. Tilastokeskuksen mukaan toimialoittain eniten yrityksiä on maatalouden, metsätalouden ja kalatalouden toimialalla 21 prosentilla, toiseksi eniten yrityksiä toimii rakentamisen toimialalla 11,5 prosentilla ja kolmanneksi suurin toimiala on tukku- ja vähittäiskauppa 10,7 prosentilla (Tilastokeskus 2022).

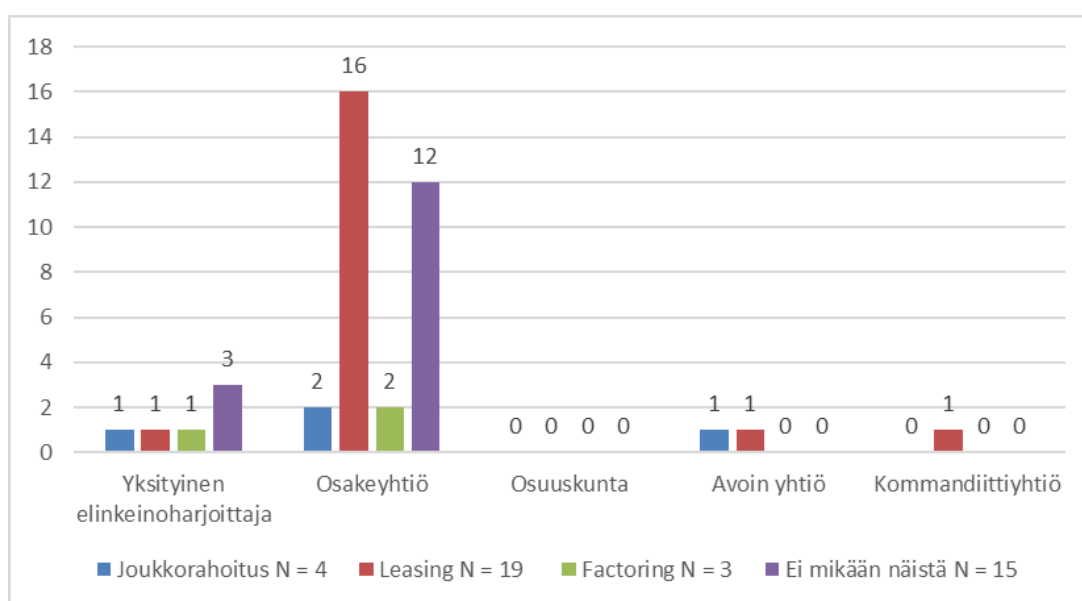
7.2 Yritysten käyttämät rahoitusmuodot

Taulukossa 5 esitetään vastanneiden yritysten käyttämät rahoitusmuodot. Yrityksistä 19 kappaletta on käyttänyt leasingrahoitusta. Vastanneista yrityksistä neljä on käyttänyt joukkorahoitusta ja kolme kappaletta vastanneista on käyttänyt factoringrahoitusta. 15 kappaletta vastanneista yrityksistä ei ollut käyttänyt mitään näistä yllä mainituista rahoitusmuodoista. Kyselyn tulosten mukaan Pohjois-Karjalaiset yritykset eivät käytä factoringrahoitusta yhtä paljon kuin muualla Suomessa.

	n	Prosentti
Joukkorahoitus	4	10,5 %
Leasing	19	50,0 %
Factoring	3	7,9 %
Ei mikään näistä	15	39,5 %

Taulukko 5. Kysymys 5: Valitse ne rahoitusmuodot, jota yrityksenne on käyttänyt.

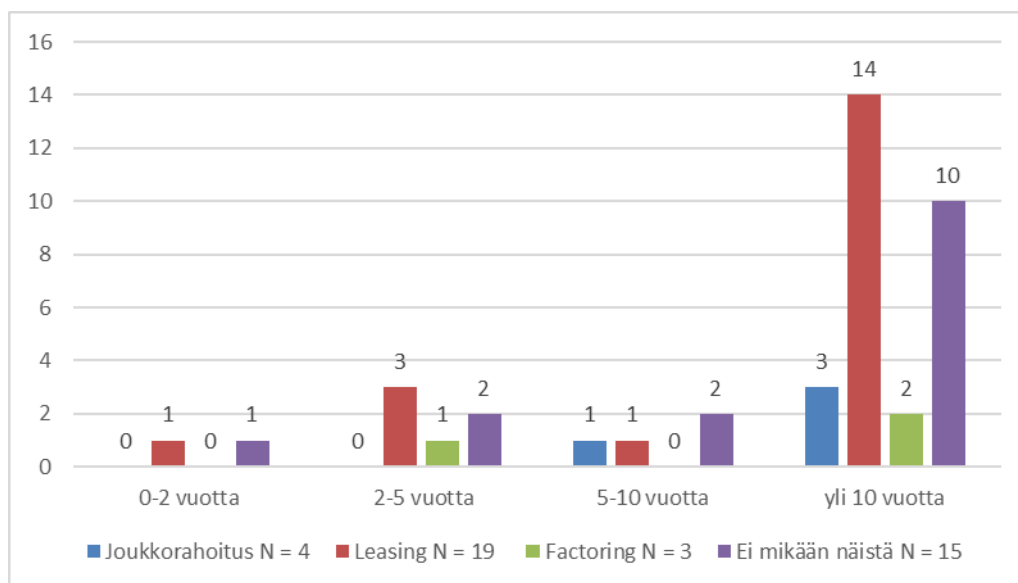
Kaaviosta 5 voidaan nähdä, mitä rahoitusmuotoja eri yritysmuodot ovat käyttäneet. Osakeyhtiöt sekä yksityiset elinkeinoharjoittajat ovat käyttäneet joukko-, leasing- sekä factoring rahoitusta. Avoimet yhtiöt olivat käyttäneet joukko- ja leasingrahoitusta. Vastanneista yrityksistä kommandiittiyhtiöt ovat käyttäneet vain leasingrahoitusta. Ei mikään näistä -vastauksen valinneista yrityksistä kolme on yksityisiä elinkeinoharjoittajia ja vastanneista 16 kappaletta on osakeyhtiöitä. Osuuskunnilta ei saatu vastauksia kyselyyn, joten näiden osalta dataa heidän käyttämistään rahoitusmuodoista ei ole. Suurin osa vastanneista yrityksistä ovat joko osakeyhtiöitä tai toiminimiä, ja tuloksista voidaan päätellä, että Pohjois-Karjalassa yritykset käyttävät esitettyä kolmea rahoitusmuotoa monipuolisesti.

Kaavio 5. Käytetty rahoitusmuoto yritysmuodoittain.

Kaaviossa 6 esitetään yritysten käyttämät rahoitusmuodot toiminnassa oloajan perusteella. 5–10 vuotta sekä yli 10 vuotta toiminnassa olleet yritykset ovat käyttäneet joukkorahoitusta. Alle 5 vuotta toiminnassa olleet yritykset eivät ole käyttäneet joukkorahoitusta ollenkaan. Factoringrahoitusta käyttäneet ovat yli 10 vuotta toimineet yritykset sekä 2–5 vuotta toimineet yritykset, joista kolme yritystä on käyttänyt tätä rahoitusmuotoa. Leasingrahoitusta ovat käyttäneet kaikki yritykset iästä riippumatta. Yli 10 vuotta toiminnassa olleista yrityksistä 14 kappaletta on käyttäneet leasingrahoitusta.

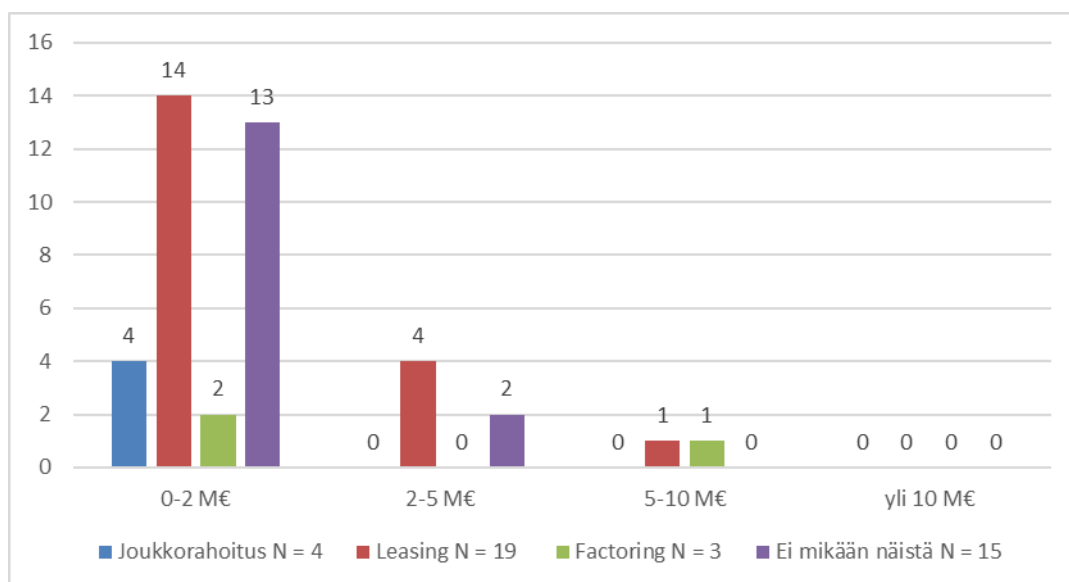
Kaikissa ikäkategorioissa oli myös yrityksiä, jotka eivät olleet käyttäneet mitään näistä rahoitusmuodoista. Kun tarkastellaan yritysten ikäjakaumaa, jokaisessa kategoriassa on yrityksiä, jotka eivät ole käyttäneet mitään näistä rahoitusmuodoista. Vastauksista tarkastellessa huomataan, että mitä pidempään yritys on ollut toiminnassa, sitä monipuolisemmin ne käyttävät eri rahoitusmuotoja. Toisaalta yli 10 vuotta toiminnassa olleet yritykset käyttävät näiden lisäksi muita rahoituksen lähteitä.

Kaavio

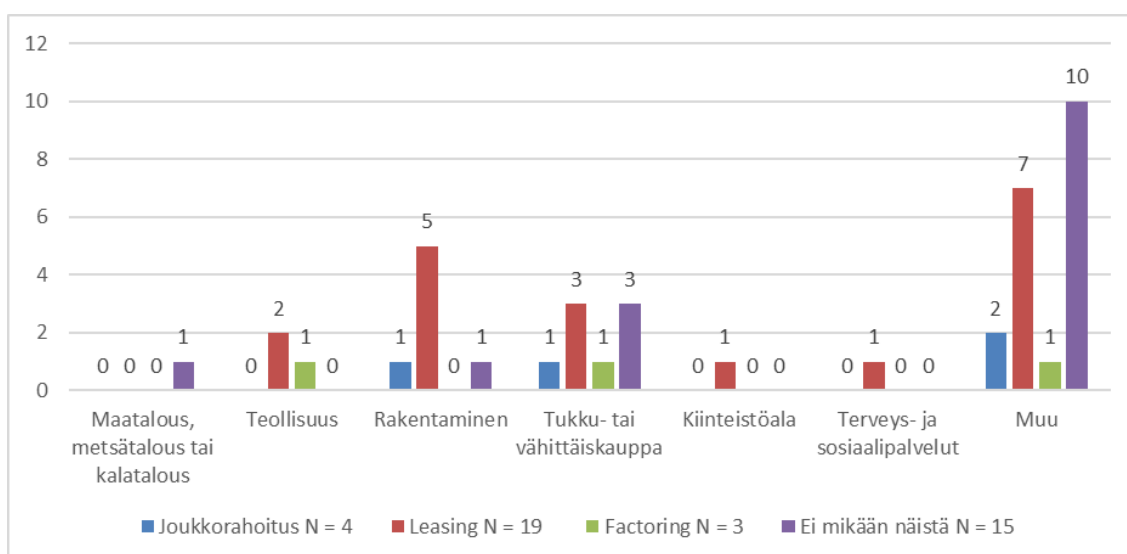
6. Käytetty rahoitusmuoto yrityksen iän perusteella.

Kaaviosta 7 voidaan nähdä vastanneiden yritysten käyttämät rahoitusmuodot liikevaihdon mukaan. Vastanneista yrityksistä kaksi, joiden liikevaihto oli 5–10 miljoonaa euroa, ovat käyttäneet factoring- sekä leasingrahoitusta. Vastanneiden yritysten liikevaihtoa tarkastelemalla huomataan, että leasingrahoitusta käytetään yrityksen liikevaihdosta riippumatta. Yritykset, joiden liikevaihto on 0–2 miljoonaa euroa, ovat käyttäneet joukko-, leasing sekä factoringrahoitusta. Kun yrityksen liikevaihto kasvaa ja toiminta vakiintuu, avautuu yritykselle uusia yritysrahoitusmahdollisuuksia ja yritykset pystyvät käyttämään enemmän oman pääoman ehtoista rahoitusta.

Kaavio 7. Käytetty rahoitusmuoto yrityksen liikevaihdon perusteella.

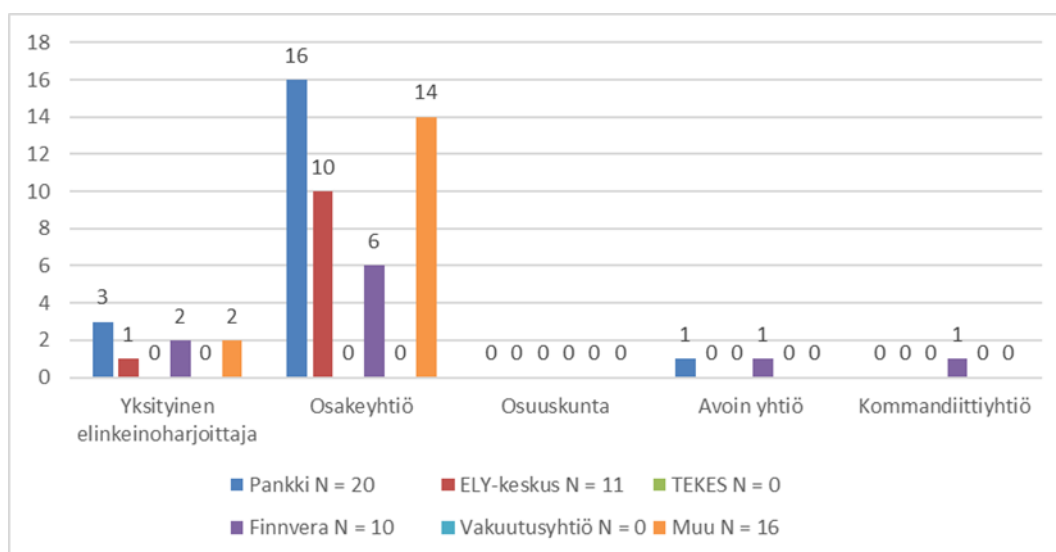
Kaaviossa 8 on esitetty yritysten käyttämät rahoitusmuodot toimialoittain. Joukkorahoitusta on käytetty rakentamisen, tukku- ja vähittäiskaupan sekä muu-vastausvaihtoehdon valinneilla aloilla. Kaikilla toimialoilla paitsi maatalouden, metsätalouden ja kalatalouden alalla on käytetty leasingrahoitusta. Vastaajista kyseisellä alalla toimivat eivät olleet käyttäneet joukko-, leasing- tai factoringrahoitusta. Factoringrahoitusta on taas käytetty teollisuuden, tukku- ja vähittäiskaupan sekä muu-vastauksen valinneilla toimialoilla. Toimialoilla, joilla on pitkät

laskutusajat, käytetään factoringrahoitusta enemmän.

Kaavio 8. Käytetty rahoitusmuoto toimialoittain.

Kaaviosta 9 voidaan nähdä yritysten saama muu ulkoinen rahoitus yritysmuodoittain. Yksityiset elinkeinonharjoittajat ja osakeyhtiöt ovat saaneet ulkoista rahoitusta pankilta, ELY-keskukselta, Finnveralta sekä muista lähteistä. Avoimet yhtiöt ovat taas raportoineet saaneensa ulkoista rahoitusta pankeilta sekä Finnveralta. Kommandiittiyhtiöt ovat taas saaneet ulkoista rahoitusta vain Finnveralta. Kukaan vastanneista yrityksistä ei ole saanut ulkoista rahoitusta Tekesin tai vakuutusyhtiöiden kautta. Tästä voi päätellä, että suurin osa Pohjois-Karjalaisista yrityksistä on saanut ulkoista rahoitusta pankeilta sekä julkisilta tahoilta kuten ELY-keskukselta ja Finnveralta. Muu-vastausvaihtoehdon valinneiden yritysten kesken suurin ulkoisen rahoituksen lähteitä olivat pääomasijoittajat, Business Finland ja osakasrahoitus.

Kaavio 9. Yritysten saama muu ulkoinen rahoitus yritysmuodoittain.

7.3 Rahoituksen käyttötarkoitus ja syyt

Vastanneilta yrityksiltä kysyttiin myös mihin käyttötarkoitukseen he ovat hakenneet joukko-, leasing- ja factoringrahoitusta. Vastajista kuusi kertoi leasingrahoituksen käyttötarkoituksen olleen autojen hankinnan rahoitus. Yrityksistä viisi oli käyttänyt leasingia kaluston hankintaan ja toiset viisi yritystä toimisto- ja ATK-laitteiden hankintaan. Yksi yritys on myös käyttänyt leasingia kassavajeeseen ja ostoihin. Factoringrahoitusta käyttäneistä yrityksistä kaksi on käyttänyt sitä myyntisaatavien rahoitukseen sekä asiakkaiden maksuajan pidentämiseen ja

luottoriskin pienentämiseen. Yrityksistä osa on myös saanut factoringrahoitusta osakkaalta eikä pankilta tai rahoituslaitokselta. Joukkorahoitusta käyttäneistä yrityksistä yksi on käyttötarkoitukseensa kertonut kaluston hankinnan ja toinen yritys on käyttänyt sitä vuokrakiinteistön hankintaan.

Kyselyssä tiedusteltiin myös yrityksiltä, miten he päätyivät käyttämään kyseisiä rahoitusmuotoja. Suurin syy miksi yritykset valitsivat leasingrahoituksen, oli sen helppous ja ennakoitavuus. Muita syitä leasingin valinnalle olivat se, ettei yrityksen tarvinnut sitoa omaa pääomaa isoihin hankintoihin sekä se että yritys maksaa vain laitteen käytöstä. Yritykset raportoivat myös, että leasingrahoituksella on ollut positiivinen vaikutus kassavirtaan ja hankintaa ei tarvitse merkitä taseeseen. Vastaajista kaksi raportoivat, että merkittävin syy factoringrahoituksen käyttöön on ollut myyntisaatavien kierron nopeuttaminen ja sitä kautta kassavirran tasaaminen. Joukkorahoituksen käyttöön on johtanut rahoituksen tarve sekä yritysten omistajien suositus.

8 Pohdinta

8.1 Työn toteutus ja saadut tulokset

Tässä opinnäytetyössä käsiteltiin joukko-, leasing-, ja factoringrahoitusta ja niiden kehitystä Suomessa vuosina 2011–2021. Työn tavoitteena oli antaa tietoa näistä rahoitusmuodoista sekä niiden hyvistä että huonoista puolista. Tämän opinnäytetyön avulla yritykset pystyvät tarkastelemaan mahdollisia tulevia hankintoja ja rahoituspäätöksiä niiden osalta. Lisäksi opinnäytetyö tarkastelee koko Suomen rahoitusmarkkinoiden tilannetta ja sen kehitystä. Näin ollen opinnäytetyön tavoite on täyttynyt.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa ensin tarkasteltiin yritysrahoituksen perusteita sekä rahoitusmarkkinoiden toimintaa. Nämä aiheet johdattelevat varsinaiseen työn teemaan ja antavat kokonaiskuvan käsiteltävästä aiheesta. Teoriassa esitellään valitut kolme rahoitusmuotoa eli joukko-, leasing-, ja factoringrahoitus.

Kävimme läpi rahoitusmuodot yleisesti, niiden mahdollisuudet ja riskit, kehityksen sekä lainsäädännön ja verotuksen. Teorian pohjalta yritykset saavat hyvää kokonaiskuvaa rahoitusmarkkinoiden kehityksestä ja rahoitusmuotojen vaikutuksesta yrityksen talouteen.

Opinnäytetyön tutkimus toteutettiin määrällisenä tutkimuksena ja tutkimusmenetelmäksi valittiin survey-tutkimus. Kyselytutkimuksessa tutkittiin pohjoiskarjalaisien yritysten rahoitusvalintoja ja rahoituksen käyttötarkoituksia. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää joukko- leasing ja factoring rahoituksen käyttöä pohjoiskarjalaisissa yrityksissä vuonna 2022. Teoria ja tutkimus kytkeytyvät yhteen, sillä teoriaosuudessa tutkitaan näiden kolmen rahoitusmuodon kymmenen vuoden kehitystä Suomessa ja tutkimuksessa selvitetään kyselyn kautta nykytilannetta Pohjois-Karjalassa. Näiden yhteistietojen perusteella yritykset voivat tehdä päätöksiä rahoituksen valinnan suhteen.

Valtakunnallisesti rahoitusmarkkinoita tarkastelemalla joukkorahoituksen osuus verrattuna muihin rahoitusmuotoihin on hyvin pieni. Kyselyn tuloksista voidaan nähdä, että harvat pohjoiskarjalaiset yritykset käyttävät joukkorahoitusta. Tämä vastaa yleisesti Suomessa vallitsevaa tilannetta, missä joukkorahoituksen markkinaosuutta on pieni. Tutkimuksessa leasing oli kaikista käytetyin rahoitusmuoto näistä kolmesta. Tuloksista voidaan myös päätellä, että pohjoiskarjalaiset yritykset käyttävät vähän factoringrahoitusta verrattuna Suomen yleiseen tasoon.

Vastanneista yrityksistä 15 kappaletta ei olleet käyttäneet mitään näistä rahoitusmuodoista ja se kertoo meille, että yritysrahoitusta on haettu muista lähteistä, kuten pankeilta, julkisilta tahoilta tai sijoittajilta. Tämän lisäksi 20 vastanneista yrityksistä olivat saaneet ulkoista rahoitusta pankilta ja kuvaa sitä, että pankit ovat yksi tärkeimmistä yritysrahoituksen lähteistä. Suomessa rahoitusmarkkinat ovat vielä pankkikeskeiset, mutta muutosta on tapahtunut ja esimerkiksi myönnetyn joukkorahoituksen määrä on ollut kasvussa.

Haasteita tässä opinnäytetyössä olivat tietojen sekä ajantasaisten tilastojen saatavuus. Esimerkiksi factoringinrahoituksesta oli niukasti ajantasaista tilastotietoa. Tilastoja löytyi yritysrahoituksen eri lähteistä mutta tilastoissa ei eritelty eri rahoitusmuotojen osuuksia myönnetyn rahoituksen kokonaismäärästä, joten

näitä tietoja ei pystytty opinnäytetyössä hyödyntämään. Lisäksi haasteita tuotti kyselytutkimuksen riittävän vastausmäärän saaminen. Näin ollen vastaukset eivät anna todellista kuvaa rahoitusmuotojen käytöstä Pohjois-Karjalassa. Saadut vastaukset ovat kuitenkin luotettavia ja oikeita. Nämä haasteet olivat riippumattomia minun toiminnastani.

Aihe on hyvin ajantasainen ja hyödyllinen. Teoriaosuuden tiedot on käsitelty laajemmin monen yritysmuodon näkökulmasta eikä työssä keskitytty vain tietyn yritysmuodon näkökulmaan. Tämän takia opinnäytetyötä voi hyödyntää mikä vaan yritys riippumatta yritysmuodosta, toimialasta, iästä tai liikevaihdosta. Yritysrahoitukseen liittyviä opinnäytetöitä on tehty aikaisemmin ja yleensä ne keskittyvät vain yhteen rahoitusmuotoon tai investointilaskelmiin. Tässä opinnäytetyössä otetaan kantaa kolmeen eri rahoitusmuotoon ja työn lähestymistapa on poikkeuksellinen.

8.2 Menetelmät ja luotettavuus

Tutkimusmenetelmiksi valikoitui määrällinen tutkimus teoreettisen tietoperustan pohjalta. Tutkimus toteutettiin kyselynä, johon vastasi 38 Pohjois-Karjalaista yritystä. Menetelmällisiin valintoihin vaikutti paljon aiheen rajaus sekä ajalliset rajoitteet. Tutkimuksen olisi voinut toteuttaa laadullisena tutkimuksena mutta ajanpuutteen vuoksi tämä ei ollut mahdollista. Määrällisen tutkimuksen avulla pystyttiin selvittämään lukumääriin ja prosenttisuuksiin liittyvää tietoa, ja näin tietojen vertailu on helppoa, koska tutkittavaa ilmiötä on kuvattu numeraalisen tiedon pohjalta.

Kyselytutkimuksen vastaukset kerättiin anonyymisti ja niistä ei voida yrityksiä tunnistaa. Anonymiteetin avulla voitiin varmistaa, ettei yritysten liikesalaisuudet vaarannu. Kysely jaettiin yrityksille, jotka olivat antaneet tutkimusluvan ja heille välitettiin tieto tutkimuksen tarkoituksesta sekä tietojen käsittelytavasta. Näin ei ole vaaraa tietojen väärinkäytöstä, koska kukaan ulkopuolinen henkilö ei pääse tarkastelemaan tuloksia eikä tulokset hävitetään, kun opinnäytetyö on saatu päätökseen.

Tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttaa tiedonkeruumenetelmät, tuloksien käsittely ja kohderyhmä. Opinnäytetyön tietoperustan pohjana on käytetty alan ammattilaisten kirjoittamaa kirjallisuutta ja sähköisiä lähteitä. Lähteinä on käytetty luotettavaa ja ajantasaista tietoa. Tutkimustulokset on käsitelty puolueettomasti ja ne on esitetty tuloksia väärentämättä. Vastauksi kyselyyn saatiin vähän, joten tuloksia ei voida yleistää suuremmalle havainnointiyksikölle. Luotettavien tutkimustulosten saamisen edellytyksenä on edustavan otoksen saaminen sekä korkea vastausprosentti

8.3 Jatkotutkimus ja kehitysideat

Opinnäytetyön aihe on hyvin mielenkiintoinen ja aihetta voidaan tutkia monesta eri näkökulmasta esimerkiksi rahoittajan tai rahoituksen välittäjän näkökulmasta. Jatkotutkimusehdotuksena toimii rahoitusmuotojen sekä niiden käyttötarkoitusten ja syiden tutkiminen kunnittain tai yhden yrityksen näkökulmasta. Rahoitusmuotojen kulurakennetta tai muita rahoituskentän toimijoita voisi tutkia laajemmin tulevaisuudessa.

Kehitysideana on tehdä haastattelu yrityksille, jossa kerätään yksityiskohtaisempia tietoja rahoitus- ja investointipäätöksistä. Tilastojen syy-seuraussuhteiden käsittelyä voitaisiin tarkastella syvällisemmin. Myös rahoitusmuotojen riskitekijöitä ja kriisitilanteiden vaikutusta yritysrahoituksen hakemiseen sekä myöntämiseen. Tässä työssä ei käsitelty nykyisen maailmantilanteen vaikutusta rahoitusmarkkinoihin.

Lähteet

- EU Federation Factoring and commercial finance. 2021. Total factoring volume – data. <https://euf.eu.com/total-factoring.html> 25.1.2022.
- EUUF. 2015. Factoring and Commercial Finance: An Introduction. <https://euf.eu.com/what-is-euf/introduction-to-factoring.html> 14.4.2022.
- Finanssialalle. 2018. Rahoitusmuodot yritykselle. <https://www.finanssialalle.fi/opintomateriaalit/finanssialan-perusteet/pankkiala/yritysassiakkaan-rahoituspalvelut/rahoitusmuodot-yritykselle.html> 19.1.2022.
- Finlex. 2016. Hallituksen esitys. <https://finlex.fi/fi/esitykset/he/2016/20160046> 19.1.2022.
- Finanssivalvonta. 2018. Joukkorahoituksen välittäjät. <https://www.finanssivalvonta.fi/paaomamarkkinat/joukkorahoituksen-valittajat/> 20.1.2022
- Finanssivalvonta. 2018. Joukkorahoituksen välittäjiä koskeva lainsäädäntö <https://www.finanssivalvonta.fi/paaomamarkkinat/joukkorahoituksen-valittajat/saantely/lainsaadanto/> 25.2.2022.
- Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita.
- Kallio, A. & Vuola L. 2018. Joukkorahoitus. Helsinki: Alma Talent.
- Kerbs, T. 2019. KauppakamariTieto. Rahoitusleasing. <https://kauppakamari-tieto.fi/artikkelit/rahoitusleasing> 30.3.2022.
- Martikainen M. & Vaihekoski M. 2015. Yritysrahoituksen perusteet. Helsinki: Sanomapro Oy.
- Niskanen, J. & M. 2013. Yritysrahoitus. Helsinki: Edita.
- Nordea Rahoitus. 2022. Laskusaatavarahoitus. <https://www.nordearahoitus.fi/yritysassiakkaat/palvelumme/myyntisaatavarahoitus/laskusaata-varahoitus.html> 17.2.2022.
- Nordea. 2022. Yritysleasing – onko leasing sopiva ratkaisu yrityksellesi? <https://www.nordea.fi/yritysassiakkaat/palvelumme/rahoitus/leasing.html> 17.2.2022.
- Saarnilehto, A. 2006. Vuokraoikeus. Helsinki: WSOYpro
- Suomen pankki. 2021. Joukkorahoitus ja vertaislainaus. <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/Joukkorahoitus-ja-vertaislainaus/> 17.2.2022.
- Svea. 2022. Leasing yrityksille, eli leasingrahoitus, on helppo ja monipuolinen myynnin rahoituspalvelu. <https://www.svea.com/fi/fi/yritykset/rahoitus/leasing/> 17.2.2022.
- Tieteentermipankki. 2022. Factoring <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:factoring> 12.4.2022.
- Tilastokeskus. 2012. Rahoitusleasing tilasto. https://www.stat.fi/til/rlea/2011/rlea_2011_2012-04-05_tie_001_fi.html 25.1.2022.
- Tilastokeskus. 2015. Rahoitusleasing tilasto. https://www.stat.fi/til/rlea/2014/rlea_2014_2015-04-30_tie_001_fi.html 25.1.2022.
- Tilastokeskus. 2022. Käsitteet <https://www.tilastokeskus.fi/meta/kas/rahoitusleasing.html> 17.2.2022.
- Tilastokeskus. 2022. Yritykset toimialoittain 2020. https://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_yritykset.html 24.4.2022.
- Vilkkä, H. 2021. Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus.

- VismaBlog. 2016. Leasingrahoituksen edut ja haitat. <https://www.visma.fi/blog/leasingrahoituksen-edut-ja-haitat/> 17.2.2022.
- Yrityksen perustaminen. 2022. Yritysmuodot. <https://yrityksen-perustaminen.net/yritysmuodot/> 7.5.2022.
- Yritystulkki. 2022. Leasing ja osamaksu. <https://www.yritystulkki.fi/fi/alue/oulu/toimiva-yrittaja/rahoitus/leasing-ja-osamaksu/> 17.2.2022.
- Yritystulkki¹. 2022. Käyttöpääoma. <https://www.yritystulkki.fi/fi/alue/forssa/toimiva-yrittaja/rahoitus/kayttopaaoma/> 19.4.2022.

Kyselytutkimus

Hei! Tämä kyselytutkimuksen tarkoitus on kartoittaa Pohjois-Karjalaisten yritysten käyttämiä rahoitusmuotoja ja niiden käyttötarkoituksia. Kyselytutkimus on osa opinnäytetyötäni ja opinnäytetyön tehtävänä on selvittää joukko-, leasing- ja factoringrahoituksen kehitystä Suomessa viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Kyselyn vastaukset ovat anonyymejä ja kyselystä saatuja tietoja tai tuloksia ei jaeta muille osapuolille. Tulokset analysoidaan osana opinnäytetyötä. Kyselyn linkki sulkeutuu 18.4.2022

Kyselyn täyttämiseen menee 5-10 minuuttia.

Yhteyshenkilö: Sofia Eronen

sofia.eronen@edu.karelia.fi

 Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

1. Yritysmuoto? *

- Yksityinen elinkeinoharjoittaja
- Osakeyhtiö
- Osuuskunta
- Avoin yhtiö
- Kommandiittiyhtiö

2. Yrityksen ikä?

- 0-2 vuotta
- 2-5 vuotta
- 5-10 vuotta
- yli 10 vuotta

3. Yrityksen koko liikevaihdon mukaan? *

- 0-2 M€
- 2-5 M€
- 5-10 M€
- yli 10 M€

4. Yrityksen toimiala? *

- Maatalous, metsätalous tai kalatalous
- Teollisuus
- Rakentaminen
- Tukku- tai vähittäiskauppa
- Kiinteistöala
- Terveys- ja sosiaalipalvelut
- Muu
-

5. Valitse ne rahoitusmuodot, jota yrityksenne on käyttänyt *

- Joukkorahoitus
- Leasing
- Factoring
- Ei mikään näistä

6. Mihin käyttötarkoitukseen olette hakeneet leasingrahoitusta?

7. Mihin käyttötarkoitukseen olette hakeneet factoringrahoitusta?

8. Mihin tarkoitukseen olette hakeneet joukkorahoitusta?

9. Miten päädyitte käyttämään leasingrahoitusta?

10. Miten päädyitte käyttämään factoringrahoitusta?

11. Miten päädyitte käyttämään joukkorahoitusta?

12. Onko yritys saanut muuta ulkoista rahoitusta? *

- Pankki
- ELY-keskus
- TEKES
- Finnvera
- Vakuutusyhtiö
- Muu _____

